

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD
Liepos-July 4, 1957
Nr. 27
In two section. First section
Cleveland, Ohio

Po pasauli pasižvalgius

V. RIMVYDAS

Vilnius lenkams, o Lietuvai ar savarankiškos teisės?

Sovietai siekia derybų su JAV? — Aštrėja kova JAV valdžioje, — Teisėjo Warren šuolis ir jo sukeltas sąmyšis. — Žmogaus laisvė aukščiausia viso krašto saugumo. — Ir Naujienos neįžiūri komunistų grėsmės. — Lietuvaitė Nijolė atsakė į Leningrado motinos propagandinį atsisaukimą.

Iš Varšuvos gauta žinių apie ten įvykusį pasimatymą tarp sovietų ambasadoriaus P. Ponomarenko ir dviejų NATO bei dviejų neutralių kraštų atstovų. To pasimatymo metu Ponomarenko, laikomas Chruščiovo draugu, iškėlęs mintį sukviesti JAV ir sovietų konferenciją, nes, girdi, sovietai visomis priemonėmis siekia susitarti su amerikiečiais. Tariamai patikimi šaltiniai Varšuvoje patyrę, kad sovietai linkę eiti į nuolaidas. O vieno vakarų diplomato, neseniai lankiusio sateitinius kraštus, nuomone, tos sovietinės nuolaidos siejasi su jų noru paveikti į rugsėjo mėnesį įvykstančius rinkimus Vakarų Vokietijoje.

Pagal Varšuvoje patirtas žinias, kurių, žinoma, negalima priimti kaip tikrą dalyką, sovietų pasiūlymai ir jų tariamos nuolaidos atrodytų šitaip:

Oderio — Neisės linija liktų Lenkijos vakarine siena, tačiau Stettinui, kaip laisvu uostu, galėtų naudotis vokiečiai, ir, be to, Vokietija gautų pietvakarinį lenkų Silezijos kampą.

Lenkai būtų kompensuojami tuo būdu — jie iš sovietų gautų pusę sovietų valdomų Rytprūsijų ir... Vilniaus miestą. Kita nuolaida — sovietai atstatytų "laisvą" Lietuvą.

Pagaliau, visa Vokietija (rytinė ir vakarinė) ir Lenkija su Čekoslovakija būtų demilitarizuoti kraštai ir tai turėtų būti numatyta šiuo metu Londone vykstančiose nusiginklavimo derybose.

Gyvenimas parodys, kiek tiesos šiuose tariamai patikimuose pranešimuose. Tačiau, kad sovietai siekia separatinio susitarimo su savo vakarų partneriu ir kad esama tokio noro ir iš kitos pusės — dėl to netektų ypatingai abejoti.

Sąmyšis Washingtonė

Birželio 17-ji bus ilgai atmintina diena. Washingtono Aukš-

Japonijos atominės energijos pirm. Koichi Uda ir JAV atominės energijos vadovas Lewis L. Strauss susitiko Washingtonė aptarti atominės problemas.

čiausiam Teismui paskelbus tuos istorinius sprendimus, neabejojama, kad jie turės įtakos visai šio krašto valdžios politikai.

Politiniai stebėtojai vienu balsu tvirtina — šiuo metu kraštas stebi užvirusią ir augančią kovą visose trijose federalinės valdžios šakose — vykdomojoje valdžioje, įstatymdavystėje (Kongrese) ir teismuose. Tokios kovos nėra buvę visame šimtmetėje.

Sąmyšis Washingtonė — šaukia patys rimtieji šio krašto žurnalai. Atrodo, lyg žiūrėtume į skruzdėlyną — A. Teismo teisėjams pamaišius savo lazdelėmis, skruzdės sujudo, sukruto ir nplaningai į visas puses blaškosi. Tas pats ir su šio krašto valdžios paskiromis šakomis. Štai, iš vienos pusės, A. Teismas suvaržė Kongreso teises tyrinėjimui srity. O šis yra linkęs juos dar daugiau plesti — lyg nepaisydamas Teismo nurodymų.

Iš kitos pusės, Kongresas vis daugiau ir daugiau reiškia norą nepasiduoti Baltųjų Rūmų vadovybei ir norėtų pats nutiesti gaires, kuriomis privalėtų prezidentas vadovautis.

Kongreso vadai ne tik puola vykdomosios valdžios finansinę politiką, smerkia išlaidumą, bet ir reiškia pretenzijas pareikšti savo pažiūras, kokia turėtų būti užsienio politika. Ir jei dar pridursime, kad respublikonų ir demokratų partijos savo tarpe skilo, tai ir gausimė washingtoninio sąmyšio kontūrus.

Warren — vadovaujanti asmenybė

Prezidentas Eisenhoweris pasikyręs Earl Warren, buv. Kalifornijos gubernatorių, A. Teismo pirmininku, nesitikėjo, kad tas kelių gražių dukterų tėvas taip įsigalės Washingtonė. Juo labiau jis, kaip kalbama, nemaloniai nustebo Warreną bei jo kolegų pažiūromis į laisvę tokiems, kurie kursto versti vyriausybę.

Teisingumo šefo — E. Warren šublis į dominuojančias figūras Washingtonė prasidėjo dar 1954 metais, kai A. Teismas nusprendė, jog atskiros mokyklos baltiesiems ir juodiesiems nėra legalios. Tai buvo pirmasis Teismo radikalus žygis, nuvedęs į tiesiog revoliucinio pobūdžio šuolius.

Šiuo metu dar sunku pasakyti, kokių pasėkų atneš įsigalėjusio Teismo beatodairinis pasiryžimas kai kurių savo narių (ar už jų pečių stovinčių...) idėjas paversti veiksmais. Suka galvas ne tik Kongresas, raukosi Baltieji Rūmai, bet nebežino ko griebtis ir visos įstatymus vykdančios įstaigos, pradedant teisingumo departamentu ir baigiant policijos teismais miestuose.

Kongreso priešpuolis?

Teismui metus pirštine Kongreso ir B. Rūmų kryptimi, kas nors jį turėtų pakelti. Jau aiškėja, kad įstatymus leidžiamoji ir vykdomoji valdžios vis daugiau rodo norą smogti Teismui ir atstatyti padėtį. Pažvelgę į Konstitucijos 2 skyrių, 2 paragrafą ir III straipsnį rasime, kad Kongresas turi galią Teismo darbui leisti taisykles. Šiuo atveju tenka laukti, kad B. Rūmai, bendradarbiaudami su Kongresu, Teismo galią suvaržys.

Komunistai tebetriumfuoja

Mums ypatingai turėtų rūpėti tie birželio 17-sios sprendimai, kuriais plačiai atidaromi vartai komunistų subversyvinei veiklai ir kuriais Kongresas suvaržomas vykdyti savo tyrinėjimus, nukreiptus prieš antiamerikinę (taigi komunistinę) veiklą, be to ir prieš raketierių siautėjimą.

Ne tik krašto viešajai nuomonei, bet ypatingai mums, politiniams pabėgėliams, savo kailiu komunizmą pažinusiems, yra aišku, kaip Kremlui rūpi ir rūpės infiltruoti komunistines idėjas ir šiame krašte varyti subversiją. Pvz., ar visi žino, kad JAV yra priskaitoma net 628 komunistinės ar vad. komunistinio fronto organizacijos?

Kai 1940 metais buvo priimtas Smitho Aktas, atrodė, kad kraštas bus radęs ne taip jau blogą priemonę užkirsti kelią komunistinei subversijai. Juo labiau, kad tas Aktas siekė užgniaužti komunistų konspiraciją pačioje užuomazgoje ir neprileisti prie veiksmų.

O dabar? Dabar, teisininkų nuomone, anas Smitho aktas jau nebeturės praktiškos reikšmės, nes juo nebegalės vadovautis organai, susidūrę su komunistų bylomis.

Kas gi lieka iš tų visų norų sudrausti komunistus, jei dabar A. Teismas išaiškino, kad niekas negali būti baudžiamas jei kurs- to prieš vyriausybę, jei tik tas kurstymas tėra tik "abstraktus principas" ir jei jis nesiekia kokių specifinio veiksmo versti vyriausybę. Taigi, draugai komunistai, organizuokitės, kurstykite prieš valdžią visus, kiek tik jūsų jėgos leidžia, tik, susimildami, jėga neužimkite radijo ir TV stočių ir gatvėse nestatykite barikadų, — tuo atveju, mes, galimas dalykas, turėsime šauktis įstatymų saugotojų, jei... juos nebūs kas nors vėl suvaržęs.

Individo laisvė — aukščiausia krašto saugumo

Tie epochiniai sprendimai, kurie palengvins išdėvį darbą, išryškino, kad individo laisvės, sekant tais sprendimais, dabar laikytinos aukščiausia krašto gy-

VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALAI

(Gimnazijos mokytojų atsisaukimas)

Lietuvio tremtinio pareiga ir lietuvių išlaikymo bei ugdymo uždaviniai mus įpareigoja kreiptis į Jus, brangūs Tautiečiai, ir pasidalinti bendrais džiaugsmiais ir vargais. Tikime, kad šiuo nuosirdžiu žodžiu Jums neįkyrėsime.

Nepaslapstis, kad Vasario 16 Gimnazija laikosi dosniųjų lietuvių pagalba. Nors ši pagalba trunka jau eilę metų, bet, tenka pasidžiaugti, ji nemažėja, o didėja. Nuolatinių aukotojų parama gimnazija ne tik iki šiol išsilaikė, bet paskutiniu metu ir gimnazijos skolos sumažėjo. Jei praėjusiais metais rudenį skolų buvo 46 tūkstančiai, tai šiuo

ventojų teisės būti apsaugotais nuo svetimų kraštų agentų veiklos.

Ir dar — Teismas išgalvojo naują piliečio "pareigos" sąvoką. Kongresas dabar jau negali priverst liudininką paliudyti apie kitus asmenis, veikusius su komunistais. Kitaip tariant, jei pilietis žino, kad, pvz., kur nors paslėpta bomba galinti išsprogdinti tūkstančius gyventojų, jam nėra reikalo į tai atsakyti.

Paneigta komunistinė grėsmė

Savo sprendimais A. Teismas pasirodė esąs tikras realaus gyvenimo ignorantas. Jam nebeįgyvendinamas sovietinė infiltracija, sovietų špiunožė tinklas ir visos jų konspiracinės darbas, siekias kuo daugiausia susilpninti krašto karinį pajėgumą. Jau nebėra komunistinės grėsmės — šitaip jau tvirtina ir kai kurie dienraščiai, su N. Y. Times prieša-ky. Šio pastarojo birželio 23-sios vedamas apie laisvės atgimimą, senų laisvių varžymus ir vargšus nereikšmingus komunistus, vertas ypatingo dėmesio.

Tas rodo, kokia dar akla viešoji krašto nuomonė ir kaip toli siekia išdėvį plečiamas tinklas. Žinoma, anot lietuvių kalba spausdinamos komunistinės "Laisvės", krašto opinija patenkinta Teismo sprendimais, nes ji juk palengvino komunistams visą jų pragaištingą veiklą.

Deja, ir nekomunistiniai laikraščiai pradėjo pilti vandenį ant tų malūno, kurie taip gražiai kalba apie laisvės suteikimą. Štai, ir Naujienos ne tik neįžiūrėjo jokio kraštui svetimų gajalų triumfo, bet ir džiaugiasi naujomis laisvėmis, kurių, girdi, pavėdėtų ir sovietai. Jis ta proga priminė velionies sen. McCarthy tariamą demagogiją ir isteriją (žodis, naudojamas visų nemėgstamųjų vedamos kovos prieš komunistų subversiją) ir nė žodžiu neiškėlė Teismo sprendimų (Perkelta į 2 psl.)

Naujasis Vakarų Vokietijos karinis laivynas, manevruojas šiaurinėj Baltijos jūroj. Tai pirmieji pokariniai jų naujojo laivyno manevrai.

Vilties Draugijos kontrolės komisijos nariai prie Dirvos redakcijos. Iš kairės: Steponas Nasvytis, pirm. P. J. Žiūrys ir St. Astrauskas. Dirvos nuotr.

metu jų liko per 20 tūkstančių. Tai nuopelnas gimnazijos nuolatinių rėmėjų, kurie nepristigo nei pasiaukojimo, nei ištvermės. Vasario 16 Gimnazijos Mokytojų Taryba ir mokiniai tai mini su dideliu dėkingumu.

Tačiau Vasario 16 Gimnazijos ateitis priklausys nuo visų lietuvių įsitikinimo, kad betkuri įstaiga tegali egzistuoti ir sėkmingai dirbti, kada ji neturi jokių skolų ir turi atsarginio kapitalo. Todėl ir dar kartą kreipiamės į visus laisvojo pasaulio lietuvius-lietuves, kviesdami juos nuosirdžiau lietuviškon talkon: savo aukomis atpalaiduoti gimnaziją nuo skolų ir sukurti normalias darbo sąlygas.

Gimnazija yra, tarytum, mūsų kūdikis: jis yra reikalingas kiekvieną dieną tam tikro, nustatyto kiekio maisto. Gimnazijai išlaikyti lėšų reikia ne tik žiemą, bet ir vasarą, ir ypač vasarą ir rudenį, kada paprastai, lėšų telkimas susilpnėja ir mokykla gauna mažiau įplaukų. Vasario 16 Gimnazijos Mokytojų Taryba, nuosirdžiausiai dėkodama už Jūsų dosnumą, maloniai kviečia Jus, brangūs Tautiečiai, neužmiršti Gimnazijos ir vasarą.

Visi žinome, kokį svarbų uždavinį atlieka Vasario 16 Gimnazija. Ji ruošia jaunas jėgas Lietuvos atečiai. Ji ruošia jaunuosius tremties gyvenimui. Ji ugdo lietuvių. Šiems dideliems uždaviniams reikalingos ir didelės lėšos. Tikime, kad šalia nuolatinių gimnazijos rėmėjų, kurie nepavargo ir nepavargės, atsiras naujų talkininkų, kurie aukomis padės gimnazijos skolas išlyginti ir jos padėtį sustiprinti.

KORĖJA VĖL GINKLUOJAMA

Eisenhowerio politika skubėti į Korėją ir ten sulaikyti karą dar neužėmus nė prezidento pareigų 1953 metais, dabar pasirodo, buvo bergždis darbas.

Jis ir dabar tikrina, siūlydamas savo milžinišką biudžetą, kad geriau esą "leisti pinigų, negu kloti mūsų jaunuolių gyvastis".

Keturi metai praėjo nuo Pumanjom "paliaubų" su komunistais. Korėja liko padalinta, sumatytai tuo reikalu vieši posėdžiai

Komunistams šiaurinėje Korėjoje vis ginkluojantis, dabar Amerika ėmėsi ir pietinę Korėją ginkluoti moderniais, naujaisiais ginklais.

Prezidentui Trumanui asmeniškai sumetimais sutramdžius gen. MacArthur'o planus šiaurinėje Korėjoje, kad susispietis kinas ir rusus komunistus sutriuškintų, Eisenhoweriui pasiūlymus sulaikyti karą, kurio Amerika aiškiai nenorėjo laimėti, didžioji Azijos dalis ir atsidūrė komunistų kontrolėje.

Eisenhoweris, išgarsintas vy-

riausiu karo vadu Europoje (neseniai vieno anglo prisiminimuose jo vadovybė pašiepta ir pakritikuota), Korėjoje padarė tokią klaidą, kurios niekad atitaisyti negalės.

Jeigu tada būtų pasiryžta Korėjos karą baigti visišku komunistų sutriuškinimu ir Korėjos suvienijimu, tada visa Azija būtų pastatyta ant aiškių, savistovių pagrindų. Šiandien nebūtų reikėję nei tokių bilioninių biudžetų, nei tiek baimintis, laukiant sovietų užpuolimo.

K. S. K.

Los Angeles Radijo valandos 5 metų sukakties proga Dailiųjų Menų Klubu vardu sveikinimą ir dovaną vedėjui Broniui Gediminiui įteikia Klubu pirmininkas muz. Bronius Budriūnas.

IŠ VISUR

• Michailovo komiteto akcija rusų pabėgėlių tarpe Amerikoje verbuoti šnipus atkreipė JAV įvairių žinybų dėmesį. Kaip paprastai, už "pasitarnavimą" sovietams, pabėgėliams sugrįžus į gimtuosius kraštus pasiūloma amnestija. Tos Michailovo akcijos užkulisius neseniai paskelbė INS — spaudos agentūra, o visą reikalą tirti ėmėsi FBI ir senato saugumo subkomitetas. Susidomėjo ir kitos įstaigos. Senato komisijos nariai šiuo metu tyrinėja Michailovo šnipinėjimo tikslais siunčiamus laiškus. Praėjusią savaitę New Yorke buvo numatyti tuo reikalu vieši posėdžiai

• Monako princesė Grace, pranešama, šių metų lapkričio mėnesio pabaigoje laukianti jau antro kūdikio.

• Amerikos keleiviai praėjusiais metais, daugiausia Europoje, išleido 475 milijonus dolerių. Tie amerikiečių išleisti pinigai europiečiams yra geros užsienio valiutos pajamos.

• Lenkijoje, Poznanėje įvykusioje mūgėje, amerikiečių paviljoną aplankė daugiau kaip milijonas lenkų žiūrovų.

• Laisvosios Europos radijo tarnyboje Muenchene, kaip pranešė Cleveland Press korespondentas, dabar dirba 127 amerikiečiai, 609 vokiečiai, 153 čekoslovakai, 139 lenkai, 136 vengrai, 37 anglai, 30 rumunų, 27 austrai, 14 bulgarų, 11 graikų ir 5 rusai.

• Anglai iš kalėjimo paleido 3 paskutinius nacių vadus, pakaltintus kriminaliniais nusikaltimais. Amerikiečiai kalėjime dar laiko 24 tokius prasikaltėlius, gi prancūzai tris.

DIRVOS ATOSTOGOS

Dirvos išleidimas surištą ir su kitom spaustuvėm, kurios vieną savaitę atostogauja. Tą savaitę ir Dirva paleidžia savo tarnautojus atostogų.

Taigi Dirva liepos mėn. 7-13 d. savaitę neišeis. \

DIRVA

THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Fordham Universitete šią vasarą vyksta lituanistikos mokslų semestras. Jame lituanistikos kursą skaitys prityrę mūsų specialistai. Apie tai mes jau esame rašę ir drauge priminę, kad studijuojas mūsų jaunimas, kuris neturėjo sąlygų giliau lituanistikos dalykus pažinti, tuo susidomėtų ir kursą išlaikytų. Ypač dar, kad ir studijų baigimui duodamos reikalingos užskaitos.

Lituanistikos paskaitos Fordhamo Universitete prasidės liepos mėn. 5 d. Kiek mes buvome painformuoti, iki šiol užsirašiusių klausytojų skaičius dar buvo nedidelis. Ir būtų labai gaila, jei tas skaičius nebūtų toks, kuris patenkintų ir mūsų tautinės ambicijas ir lituanistikos kurso rengėjų užsimojimus.

Lituanistikos kurso vedėjas prof. A. Vasys, rašydamas redakcijai, kad mes nepagailėtume vietos paraginti lituanistinius dalykus studijuoti mūsų jaunimą, įrašė ir tokį sakinį: "Mes kviečiame jaunimą paaukoti šią vasarą, savo poilsį ir "good time" savo tėvų kalbos ir tautos kultūros gilesniam pažinimui". Tame sakinyje viskas. Patriotiskam jaunimui tas sakinytų turėtų pataikyti į širdį ir šią vasarą jį nuvesti į lituanistikos kursą.

Dirvos skaitytojas iš Waterbury teiraujasi, ar mes negalime siųsti Dirvą į Lietuvą. Esą, jie gauna iš Lietuvos laiškus, kuriuose prašo užsakyti kokį nors rimtesnį lietuvišką laikraštį, iš kurio daugiau sužinotų tiesos apie visą tarptautinę padėtį, pasiinformuotų ką veikia lietuviai, išsiskleidę po daugelį tolimų kraštų.

Tokių ir panašių pasiteiravimų esame gavę ir anksčiau. Teiravosi mūsų skaitytojai laiškais iš tolimesnių vietų, teiravosi ir clevelandiečiai žodžiu. Deja, nė vieniems, nė kitiems nieko geresnio negalėjome pasakyti, nes iki šiol turima mūsų praktika aiškiai sakė, kad Dirva, kaip ir kiti patriotiniai lietuviški laikraščiai, komunistinės cenzūros į Lietuvą nepraleidžiami. Nepraleidžiami ne tik tokiems asmenims, kurie komunistinio režimo neapkenčia, bet nepraleidžiami ir tiems, kurie dabar ten sėdi vie- noj ar kitoj komunistinės valdžios šiltoj vietoj ir ne taip jau bijo iš užsienio ateinančių lietuvišką spausdintą žodį pasiskaityti.

Čia Amerikoje lietuviškai spausdinami komunistiniai laikraščiai, kaip Vilnis ir Laisvė, giriiasi ir net ragina, kad tuos laikraščius giminės užsakyti į Lietuvą. Atseit, kad ir iš čia Lietuvoje pasilikę būtų nuodijami komunistiniais nuodais. Bet ir jie nusiskundžia, kad ne visi tuos laikraščius, o kai kurie ir visiškai jų negauna. O negauna todėl, kad čionykščiai komunistai dar ne visad pataiko labai teisingai šokti pagal Maskvos muziką. Štai birželio 1 d. Laisvė taip rašė:

"Dabar mes gauname laiškus nuo kai kurių užsakytojų, kad tas ar kitas asmuo

jiems rašo, jog Laisvės reguliariai negauna. Kiti rašą, kad visai laikraščio dar negavo.

Mums sunku pasakyti, kaip ten esama. Tačiau mes užtikriname kiekvieną, kuris užsakė Laisvę savo žmonėms Lietuvoje, kad laikraštis yra reguliariai siuntinėjamas...

Kodėl nereguliariai ją gauna kiti, mes nežinome."

Jei kada padėtis pasikeistų, atsirasit galimybės, kad ir nereguliariai Dirvą siųsti artimiesiems Lietuvoje, mes tuoj pranešime. Vienok tokiomis galimybėmis netikime, nes jei ten nukristų spaudos cenzūra ir dingtų kitokie laisvųjų varžymai, ten dingtų ir komunizmas.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofic'o EVergrade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3-30, 6-8-30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.
Tik susitarus trečdieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

NAUJIENA!!!

PINIGAI siunčiami į Sov. S-gą, Lietuvą, Latviją, Estiją.
Pilnai garantuota ir oficialiai
100 rublių \$10.00

Pristatoma per 2 savaites
Persiuntimas atseina \$5.00.
Perlaidos didžiausia suma \$50.00
Tačiau galite siųsti perlaidų kiek norite.

GRAMERCY

744 BROAD STREET,
NEWARK, N. J.
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission

LIETUVIŲ DEMESUI!

NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS
SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR
Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LAVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUR

Siunčiame maisto produktus, naujus ir devėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t.t.
Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.
Siuntėjui įteikiama pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.
Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje.
Siuntėjas gauna asmeniškus gavėjo pakvitavimus.
Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu.
PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS
Siųskite siuntinius giminaiciams!
Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. po piet.
Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.
Netoli Pensylvanijos geležinkelio stoties Newark.

Package Express Co.

314 Market S.t. Newark, N. J., Mitchell 2-2452
(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu)

KAS ir KUR

• Neseniai išrinktoji Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriaus valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirmininku — dr. Petras Pamataitis, vicepirmininku — Bronius Gedi-minas, sekretorium — Vytautas Aleksandriūnas, išdininku — Al-fas Latvėnas ir nariu — dr. Juo-zas Jurekūnas.

• Dr. Juozas Januškevičius, Lietuvoje ir Vokietijoje buvęs lietuvių gimnazijų direktorius, daugelio kalbų žinovas, sulaukė 95 metų amžiaus. Sukaktuvinkas kartkartėmis parašo ir Dirvai. Linkime geriausios sveikatos!

• Į Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos valdybą išrinkti: P. Viš-činis, A. Juknevičius, M. Gim-butienė, V. Kulbokienė ir P. Gal-linis.

• Dr. A. Ramūnas, profesoria-vęs Ottavos universitete Kana-doje, gavęs stipendiją išvyksta į Europą rinktis medžiagos nau-jam mokslo darbui.

• Kaune, buvusioj prezidentūroj, dabar atidaryti Kauno miesto mokytojų namai. Atidarymo iš-kilmėse ten pat atidengtas Si-mano Daukanto biustas.

• Jonui Rinkevičiui, mūsų lietu-viškos knygos leidimo pionieriui, dabar gyvenančiam Chicagoje, suėję 70 metų sukaktis. Geriau-sių ir sveikaušų metų!

• Lietuvių Profesorių Draugijos Amerikoje (LPDA) narių visuotinis suvažiavimas įvyks šių me-tų liepos 7 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Menininkų Klube (2548 West 69 Street, Chicago, Illi-nois). Tokie Draugijos suvažiavi-mai šaukiami kas antri metai.

• Vienybė, kuri kiek anksčiau pakeitė savo spausdinimo tech-niką, deda daugiau nuotraukų, bet žymiai mažiau skaitomosios medžiagos, metinę prenumeratos kainą pakėlė iki \$7. Atskiras nu-meris dabar kaštuoja 15 c.

• Lietuvių vasaros stovykla, vedama Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų iš Putnam, Conn., atidaroma Detroito, Clevelando ir Chicago trikampyje. Stovyk-la prasideda liepos 14 d. ir baig-sis liepos 28 d. Kaina savaitei \$20.00. Priimamos visos lietu-vaitės nuo 7 iki 16 metų amžiaus imtinai. Informacijos gaunamos ir registracija priimama šiais adresais: V. Kundrotienė, 3768 Kendall St., Detroit 6, Mich. arba — St. Tumasienė, 9837 So. Albany, Evergreen Pk., Ill.

• Dirvos bičiulis J. Ambrose-Am-brazevičius iš Detroito rašo, kad buvo nuvykęs paatostogauti į J. Bačiūno vasarvietę Tabor Far-mą. Joje buvęs prieš 17 metų. Dabar esą viskas pakeista, labai sumoderninta ir vasarotojui pa-rengta daug malonumų, kokių kitur negalima rasti.

• Tėvynės Mylėtojų Draugija ketina išleisti naują knygą — Lietuvos žemių aprašymą. Tik kol kas nepranešama, kas tą kny-gą parašys ar redaguos.

• Ieškoma Marija Mikalaitytė, kilusi iš Liaušių kaimo, Šakių apskritys. Pranešti Agotai Gri-gaitis — 1707 So. Carpenter St., Chicago 8, Ill.

• Aleksas ir Aldona Griniai, prieš kelias savaites atvykę iš Kolumbijos, Bagota, šiuo metu kuriasi JAV rytiniuose pakraščiuose. Aleksas, buv. Lietuvos aviacijos karininkas, bando gauti darbo vaistų pramonės srity, žmona Aldona tikisi ateity gauti darbo vaikų prieglaudose. Šiuo metu laikinai dirba Lietuvių En-riklopedijos administracijoje, Bostone.

• Paieškoma Magd. Berekienė ir Vikt. Paltanavičius. Pranešti šiuo adresu — Mrs. F. Petkūnas, 6711 Whitney Ave., Cleveland 3, Ohio.

Viena iš Europos gražuolės titulo pretendentių — Vokietijos gražuolė Ingrid Weiss.

DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!

VILNIUS LENKAMS?

(Atkelta iš 1 psl.)

pasitarinavimo krašto priešams. Šiuo atveju Naujienos prisi-gretino prie laisvininkų pasiten-kimo, solidarizavosi su tam tikra JAV spaudos dalimi (su kuria mums visai nepakeičiui) ir atsiribojo nuo kiekvienam lietu-viui suprantamų ir privalomų pažiūrų. Kas leistina Ochso — Sulzbergerio N. Y. Times laik-raščiui, negi priimtina ir Grigai-čio Naujienoms?

Leningrado motina šviečia amerikiečiams

Ne tik Nikitai Chruščiovui yra lengva siausti su sovietine prop-aganda Amerikoje. Štai, Le-ningrado šeiminkė N. A. Ko-pickaja nugirdusi, kad JAV nėra spaudos cenzūros, pasiuntė laišką N. Y. Times dienraščiui, norėdama įsitikinti, ar tikrai amerikinė spauda įsidės tą atsi-šaukimą į krašto motinas. Ir iš tikrųjų, savo birželio 16 d. lai-doje dienraštis išties įsidėjo tą atsišaukimą į JAV motinas. Gir-di, amerikietės motinos, žinoki-te, kad tik jūsų kapitalistai su Dullesais nori karo, tad eikite į gatvę su plakatais, reikalaujan-čiais uždrausti atominių bombų bandymus.

Ta neva leningradietė savo laiške papylė sriautą žinomų so-vietinių progagandinių tauškalų apie vakariečių vykdomą gink-lavimą ir apie tai, kaip taikos trokšta sovietai. Na, ir gyveni-mas esąs pas juos dabar gražus. Kokie puikūs dabar Leningrade pastatai, koks šaunus požeminis. Gyvenimas gerėja kas metai, o partija tikrai visais rūpinasi. Netikėkit savo Dullesų nesamo-nėms — šaukia ta draugė Ko-pickaja.

Kad vaizdas būtų dar geres-nis, amerikiečių skaitytojai iš laiško dar patyrė apie fašistų žiaurumus su sovietų žmonėmis. Nes, girdi, jie norėję mus pa-vergti ir atimti laisvę.

Nijolė atsako draugei Kopickajai

Tas pats N. Y. Times birželio 23. laidoje paskelbė, kad daug

amerikiečių moterų atsakė į le-ningradietės propagandinį laišką. Girdi, bendrai paėmus, iš at-sakymų seka noras pagilinti su-sižinojimą tarp paskirų žmonių, gyvenančių svetimuose kraštuose. Buvo nuomonių, kad Kopic-kaja kalbėjusi "iš širdies", kitos gi ją įtarė buvus tik sovietinės propagandos garsiakalbiu.

Štai Mrs. Lippertienė iš N Yorko miesto dalies — Bronx pasisakė, kad sovietinė motina tiesiog kalbėjusi į ją. Bet, sako, aš didžiojuos esanti kapitalis-tė... Ir Lippertienė ir kitos pas-isakė turinčios ir televiziją ir auto mašiną.

Iš septynių moterų, atsakusių į Kopickajos laišką, dienraštis parinko ir vieną lietuvaitę — Nijolę Kaunienę, gyv. Great Neck, netoli N. Yorko. Vieninte-lė Nijolė aiškiai pabrėžė, kad ji su savo vyru tą laišką rado įtar-

tinu — kažin kas už jo slėpėsi. — Nėmanau, kad tai buvusi anos moters asmens nuomonė — pareiškė Nijolė, savo laiške pri-minusi nevą pavergimo neken-čiančiai rusei ir apie tai, kaip so-vietai užėmė Lietuvą ir kaip jie vykdė masinius deportavimus 1941 metais iš Tauragės.

Sunku pasakyti, ar Nijolės laiškas tiesų iškeliančiais fak-tais pasiekė Leningrado motiną. Tačiau mes neabejojame, kad sovietiniai propagandistai trins rankas iš džiaugsmo. Vėl nemo-kamai sugebėjome su savo prop-aganda apšviesti tuos mulkiuos amerikiečius...

KAS
UŽSISAKE
DIRVĄ —
TAS NESIGAILEJO!

O VISGI VERTA

ir tikrai neturėsite nuostolio, jeigu susipažinsite su paskutinėmis naujienomis. Tai yra sekančios prekės, kurios pralenkia visas kitas gerumu ir pigumu.

RASOMOS MASINĖLĖS kainos nuo \$60.00.
LAIKRODŽIAI šveicarų ir kitų firmų nuo \$10.00.
FOTO APARATAI vokiečių ir kitų fabrių nuo \$15.00.
PLUNKSNAKOČIAI 14 kt. aukso garantija, 10 nuo \$7.50.
RADIOJO aparatai, su kuriais girdima beveik visos pasaulio šalys, žinoma ir iš VILNIAUS transliacijos, nuo \$45.00.

VAIKAMS vežimėliai, reto gražumo sportiniai ir nesportiniai drauge, vokiečių ir austrų firmų, kainos nuo \$40.00.

KATALOGAS išleistas, kuriame rasite lietuviškas plokšteles su 300 pavadinimų Kipro PETRAUSKO, KUTKAUSKO, SABANIAUSKO, DVARIONO, GRAUŽINIO, BICKIENĖS ir kitų dainininkų įdainuotos.

GAIDAS, KNYGAS, TAUTINIUS drabužius ir kitus liet. meno kūrinius. Visko suminėti šiame trumpame rašinyje neįma-noma.

Ką bepirktumėte pasiteiraukite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YA 7-0677.

P. S. Prekės siunčiamos į visus pasaulio kraštus.

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtos nuotaikos įgysite skaitydamas humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išeina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.
Rašykite šiandien: PELĖDA, 231 Wallace Ave., S., Welland, Ont., Canada.
Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus.
Atskiras numeris 30 cnt.

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

the MAY company's BASEMENT store

Sunkus 100 proc. vilnos, puikios rūšies

Garsus importuotojas turi paliusuoti sandėlį... Todėl ir ši žema kaina!

Needlepoint Wilton

Broadloom

9, 12 arba 15 pėdų pločio

6.99

Kvadratinis jardas

Tiktai May Co.'s Rūsysis žinomas visam Northeastern Ohio puikiais kilimais ir žemom kainom... ir niekas tokių jums negali duoti! Tik todėl, kad šis stambus importuo-tojas prarado savo nuomą vienam sandėliui. Ir todėl susi-darė tokia kaina 5000 kvadratinį jardų... šį tikrai jums žema kaina! Pamatykite skirtingus 3-D raštus, trijų skir-tingų aukščių. Stiprus, stangriai susuktas viršus gerai nešiojasi... nesuilažys ir nepalika nešiojimo žymių.
The May Co.'s Basement Rug Department

Pasirinkite iš šių spalvų:

- Pilkas
- Žalias
- Beige
- Nutria

Patogus išsimokėjimas iki 24 mėnesių
JOKIO ĮMOKEJIMO

Vienybės statymas ir jos ardymas

Dr. St. Biežis turbūt pusėtinai nustebino, kad jis vienu pareiškimu nustebino du laikraščius. Jis nustebino Bostono Keleivį ir Chicagos Naujienas. O nustebino tuo, kad pareiškė, jog Amerikos Lietuvių Tautinėje Sąjungoje nėra nei vieno fašisto. Dr. Biežis tą pareiškė, kaip tos organizacijos pirmininkas.

Keleivis šoko įrodinėti, būk nesą taip, kaip dr. Biežis sako.

Kad užgincijus Dr. Biežio tvirtinimą, bereikėjo suminėti bent keletą ALT Sąjungos narių, kurie vadinosi ir tebesivadina fašistais. To Keleivis nedarė, o ėmė išvedžioti, kad, girdi, nereikia vadintis fašistu, kad tokiu iš tikrųjų būti. Rašo taip:

"Iš viso, kam vartoti tokius išsireiškimus, kaip "fašizmas", "fašistai" ir panašius negražius žodžius. Juk galima remti diktatūrą ir vadintis demokratu, galima lenktis prieš "vadą" ir nematyti nė vieno fašisto..."

Idomu, ar dr. S. Biežis tikrai mano, kaip jis kalba, ar tai tik jo nepaprastas gudrumas? Ir vienu ir kitu atsitikimu patartume daktarui pasimokyti politinės abėcėlės ir nevaidinti viešose vietose politinio klouno roles."

Dar įdomiau yra svarstyti ar Keleivis tikrai mano, kaip jis rašo, ar tai tik jo nepaprastas gudrumas? Ir vienu ir kitu atveju patartume Keleiviui pažūrėti į saviškius ir viešai nesirodyti klounu.

Keleivinės logikos laikantis, visai lengvai galima įrodyti, kad lietuvių socialdemokratų ir jų bendrakeleiviai yra bolševikai ir bolševikinės diktatūros šalininkai ir bolševikinių metodų varotojai.

Kada atstovų Petrapilio seime buvo svarstomas Lietuvos nepriklausomybės klausimas, tai socialdemokratų ir jų bendrakeleiviai tai idėjai griežtai pasipriešino, o siūlė apsisprendimą. Kai rezoliucija už nepriklausomybę laimėjo, tai socialdemokratų ponai Purėnienai vadovaujant, užtraukė marseletę ir išmaršavo iš seimo.

Čia vėl pasirodė socialdemokratų bolševikinė demokratija ir bolševikinis patriotizmas.

Socialdemokratų ir jų bendrakeleiviai panašų patriotizmą ti. Kai prezidiumas buvo išrinktas be socialdemokratų, tai bolševikiniu būdu toksai prezidiumas jėga buvo nuverstas ir jame pasodinti socialdemokratų. Krikščionys nusileido ir seimas tęsėsi.

Tai kuo skiriasi lietuvių socialdemokratų demokratija ir metodai nuo bolševikinės demokratijos ir bolševikinių metodų?

Tai dar ne viskas. Kai seime cialdemokratų ir liaudininkai pagręsė, kad išeis iš seimo, jei katalikų partijų atstovai dalyvaus prezidiume. Kai seimas tokį "demokratišką" reikavimą atmetė, tai socialdemokratų ir liaudininkai pakrikštijo seimą buržuazinių ir klerikalinių. Kartu atsiskakė prezidiumo rinkime dalyvau-

Prisiminkime Rusijos lietuvių seimą Petrapily. Kai ten buvo tada pasiūlyta į prezidiumą išrinkti po vieną atstovą nuo visų partijų, tai kas įvyko? O gi soparodė ir nepriklausomą Lietuvą. Kai trečiajame seime socialdemokratų ir liaudininkai dėl daugumos stokos vieni negalėjo sudaryti valdžią tai blokavosi ne su lietuviškomis partijomis, o su žydais, lenkais ir vokietininkais.

Taigi Keleivis, patardamas dr. Biežiui pasimokyti politinės abėcėlės, parodė politikoj tokį išmanymą, kokį parodė pasakėčios asilas apie dainavimą, patardamas lakštingalai dainavimo pasimokyti iš gaidžio.

Naujienos (birželio 19, 1957), atsiliepdamas į Darbininke išspausdintus straipsnius apie Petrapily įvykusį 1917 m. seimą, pareiškė, kad Lietuvos socialdemokratų jau nuo 1896 m. turėjo

įrašę į savo programą Lietuvos nepriklausomybę.

Tegu bus ir taip. Bet praslinko 20 metų ir nepriklausomybės idėja pas socialdemokratų išgaravo. Jie Petrapilio seime 1917 m. vietoj savo skelbtos nepriklausomybės, reikalavo tik apsisprendimo. Tai mat kaip progresavo socialdemokratų.

Birželio 11-tos dienos laidoje Naujienos parašė, kad, girdi, fašizmas dar neišėjęs iš mados pas lietuvių tautininkus, kurie neseniai važiuo į Clevelandą pagerbti "tautos vadą".

Tokios logikos laikantis, galima sakyti, kad pas Naujienas dar neišgaravo bolševizmas, kad nedrįso parašyti jog socialdemokratų Petrapilio seime negerai elgėsi griebdamiesi bolševikinių metodų.

Jei a. a. Antano Smetonos kapo aplankymas reiškia fašizmą, tai ką reiškia, kad pernai Chicagoje min. St. Lozoraitis su grupe palydovu Tautinėse kapinėse aplankė a. a. dr. K. Griniaus kapą? Katrie pasirodo žmoniškiesni, geresni lietuviai ir geresni demokratų: tautininkai, kurie lygiai pagerbė abiejų buvusių prezidentų kapus, ar Naujienų redaktorių, kurs prikiša fašizmą už aplankymą a. a. Smetonos kapo?

Kai dabar tautininkai praverdžiojami fašistais, tai ką tas reiškia mūsų tautinei vienybei? Ar ta vienybė tuomi stiprinama ar griauinama ir ta, kuri mūsų tarpe dar laikosi?

"Elitos Informacijos" No. 7, 1957, turėjo įžanginį pavadinimą "Aiškiu vienybės keliu". Straipsnis prasideda šitaip:

"Visi žinome iš spaudos, kad VLIKą sudarančios demokratinės grupės sustiprino pastangas ir ėmėsi konkrečių žygių visai patriotinei lietuviškai visuomenei apjungti kovoję už Lietuvos išlaisvinimą. Kiekvieną kartą, kada viena ar kita grupė iš VLIKo darbo išsijungdavo, VLIKe liekantis kamienas reiškė apgailėstą. Kiekvienas toks įvykis buvo ne mūsų stiprumo, bet silpnybės požymis ir mūsų tremtį edė tos pačios rūdys, kurios taip būdingos ankščiau buvusios. Paskutiniai VLIKo nutarimai plačiai atidare vartus visiems, norintiems į bendrą darbą grįžti nieko nekalbant ir iš nieko nereikalaujant atspėjimo, nieko nesiskirstant į laimėjusius ir pralaimėjusius."

Ar paduotoje citatoje išvedžiojimai derinasi su tuo, ką pastaruoju laiku Keleivis ir Naujienos rašė apie tautininkus?

Prileiskime, kad tautininkai grįžtą į Vliką. Ar tada būtų skelbiama, kad nuo dabar Vliką sudaro demokratinės ir fašistinės grupės?

Petras Valys

Ar jau
įstojai į
VILTIUS
draugiją?

TAUTINĖS SAJUNGOS SKYRIUOSE

NAUJA CHICAGOS
SKYRIAUS VALDYBA

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Chicago skyriaus metiniame susirinkime birželio 19 d. dalyvavo gausus narių skaičius.

Skyriaus pirmininko pakvietimas, Dr. J. Paplėnas pranešė apie ALT S-gos Clevelando seimą ir Vilties narių susirinkimą. Skyriaus pirm. inž. E. Bartkus (seimo išrinktas S-gos pirmininku) pateikė skyriaus veiklos apyskaitą, pabrėždamas gerai pavykusias skyriaus valdybos pastangas paskleisti Lietuvos laisvini- mo idėją kitataučių tarpe. Tam tikslui didžiąją patarnavo skyriaus suruoštas banketas, kuriame dalyvavo keliolika Chicagoje reziduojančių įvairių valstybių konsulų. Banketas buvo suruoštas Vasario 16-sios proga.

Skyriaus finansų sekretorius K. Ramanauskas perskaitė skyriaus apyvartos apyskaitą, o Dr. A. Rudokas — revizijos komisijos aktą.

Į naująją skyriaus valdybą išrinkti: A. Bakšys, J. Bivainis, J. Gaurilius, K. Ramanauskas ir Žemaitis. Revizijos komisijon perrinkti tie patys jos nariai: Dr. A. Rudokas, A. Vaitkus ir B. Klorė.

Buv. S-gos pirmininkui Dr. S. Biežiui susirinkimas padėjo už vykusią suorganizuotą Skautųtoramą, o T. Blinstrubis ir kitiems skyriaus atstovams ALTo Chicago skyriuje — už sumanų darbą taryboje, ypatingai ruošiant Vasario 16-sios ir tragiškųjų birželio įvykių minėjimą Chicagoje. Buv. skyriaus sekretoriui A. Lapinskiui padėkota už me-

džiaginę auką: visas skyriaus susižinojimo išlaidas jis padangė iš savo piniginių.

Jaunimo Kongresui paremti nutarta iš skyriaus kasos skirti \$25 auką.

Artimoje ateityje skyrius numato suruošti pasiuntinybės patarėjo Dr. A. Geručio pranešimą. J. Rdn.

ISVYKA Į LINKŲ VASARVIETĘ

Liet. Taut. Akademis Sambūris Chicagoje birželio 22-23 d. turėjo savaitgalio išvyką į Linkų vasarvietę, kuri yra apie 100 mylių nuo Chicago, Michigan valstybėje.

Išvyka, vadovaujama Sambūrio jauno ir energingo pirm. dipl. inž. V. Mažeikos, pavyko labai gerai. Gražus oras, puiki Linkų vasarvietė ir prie jos esąs ežeras sutraukė apie šimtą Sambūrio narių su šeimomis.

Dalyvavo gražus būrys jaunimo — santariečiai. Šeštadienio vakare įvyko alutis, kurio metu santariečiai atliko nuotaikingą programą. Joninių proga pasveikinti Jonai ir Jonės. Skambėjo dainos ir muzika, jaunimas ir jūdrieji paaugusieji turėjo progos pasišokti.

Išvykoje dalyvavo jaunimo globėjas Juozas Bačiūnas, Dr. Biežis su jau baigiančia pasveikinti ponai Ona Biežiene, A. Lapinskas, LTS pirm. inž. Eug. Bartkus, gen. Rėklaitis ir daug kitų.

Išvykos tikslas buvo — praleisti savaitgalį gamtoje, toliau nuo didmiesčio dulkių ir triukšmo. Dalyviai apgailėstavo, kad tas savaitgalis toks trumpas.

St. St.

C. S. CHELEDENUI PAGERBTI STIPENDIJĄ

Žinomas Philadelphia lietuvių veikėjas ir mecenatas, Liberty Federal Savings and Loan Association prezidentas Charles S. Cheleden šių metų liepos 3 d. švenčia savo darbo bendrovėje 40 metų sukaktį.

1917 metais jis pradėjo dirbti sekretorium Pirmojoje Philadelphia Lietuvių Statybos ir Paskolos Bendrovėje (First Lithuanian Building and Loan Association of Philadelphia); vėliau, 1942 metais, ši bendrovė persiorganizavo į dabartinę formą ir pasivadino Liberty Federal Savings and Loan Association.

Per visus tuos keturiasdešimt metų C. S. Cheleden kildamas iš sekretoriaus į viceprezidento ir tada į prezidento pareigas, visą laiką nuoširdžiai siejo ir rūpinosi lietuviškais reikalais, organizuodamas ir padėdamas, kur tik galėjo, ir darbu, ir patarimu, ir pinigais.

Šiai reikšmingai sukakčiai atžymėti Liberty Federal direktorių taryba nutarė paskirti vienkartinę stipendiją 250 dolerių sumoje lietuviui studentui, norinčiam lankyti lituanistikos kursą, vykstančius šią vasarą Fordhamo universitete, New Yorko mieste, kur žymūs specialistai profesoriai skaitys paskaitas iš įvairių lietuvių kalbos ir kultūros sričių ir kurie, tikimasi žymiai pasitarnaus lietuvių palaikymui ir stiprinimui.

Šitas gražus gestas — paskirti stipendiją C. S. Cheleden sukakčiai pažymėti — rodo gražią lietuvišką dvasią, vyraujančią

toje institucijoje. Netenka abejoti, kad ši dvasia žymia dalimi yra p. Cheleden lietuviškos laikysenos ir veiklos išdava.

GREAT NECK, N.Y.

Kęstučio ir Elenos Mikų sūnus pakrikštytas Kęstučio Jr. vardu.

— Mano sūnus neblogiau kalbės lietuviškai kaip aš, — pareiškė Elena visam būriui krikštytose dalyvavusių svečių, nes p. Miklienė, kaip ir jos motina yra čia gimusios. Tikrai bravo!

K. Niklas yra vietos visuomenininkas ir vienos didelės firmos braižytojas.

Birželio mėn. 23 d. vietos Amer. Liet. Bendruomenės skyrius surengė baidijų birželio įvykių minėjimą, kurį atidarė pirm. pulk. Vincas Šaudzys. Pranešimą apie bolševikų žiaurumus 1940-41 m., tiek apie vėlesnius laikus bei gyvenimą po bolševikų jungu, padarė A. Senikas. Programoje dalyvavo sopranas B. Stundžienė iš Brocktono, prie pijanino muz. M. Cibas. Deklamavo R. Pundzevičius ir diena pritaikyta ištraukas skaitė kultūrinių reikalų vad. J. Ciplickas.

Šiais metais Amer. Liet. Bendruomenės Valdybą sudaro: Plk. V. Šaudzys — pirm., nariai: plk. S. Šileika, J. Kašuba, P. Povilaitis ir J. Ciplickas.

Grazina L. Cipliauskaitė šiemet baigė gimnaziją ir rudenį išvyksta studijuoti. Kaip pasižymėjusi gimn. visuomeninėje veikloje gavo 900 dol. premiją.

Buvęs mūsų kolonijos gyvenimojas raš. S. Urbonas, išsikėlęs pas sūnų į N. Reading, Mass., susirgo ir vėl patalpintas į Worcester, Mass ligoninę.

Romas Miklas, jūrų aviacijos kadetas, buvo parvykęs atostogų, apsilankydamas pas tėvus, gimines bei draugus.

Liuda Grigaitė šiemet baigia koledžą ir pradės dirbti U. N.

Stud. J. Kašuba už pažangumą moksle padidinta stipendija. Pažymėtina, kad daugumas naujakurių vaikų ne tik gerai mokėsi aukšt. mokykloje, bet ir studijuodami yra pažangūs. AP

"Lietuvos nepriklausomybės kovoje dalyvaujame per Lietuvos Nepriklausomybės Fondą". Jos darba lėšomis remiami per Lietuvos Nepriklausomybės Talką, iš LAS, LLKS, LRS ir LTS bendros deklaracijos.

LNF adresas: LNF, c/o Mr. K. Siliūnas, 135 — 34 Franklin Ave., Flushing, N. Y.

SKAUTAI

MOSŲ SKAUTŲ VIETA
AUSTRALIJOJE

(sks) Victorijos australų skautų vadijos atstovas sktn. F. M. de Molnar buvo pasikvietęs lietuvių sk. vadovus bendradarbiavimo gairėms išryškinti. Pažadavo, kad bendradarbiavimas būtų glaudesnis, kvietė mūsų vadovus lankyti vadų lavinimo kursus. Mūsų skautams leidžiama prie uniformos dėvėti lietuviškus ženklus ir tautinę juostelę bei laikytis savo tautinių ir skautiškų tradicijų.

Sktn. de Molnar domėjosi mūsų skautų veikla Australijoje. Jis yra Tarptautinio Skautų Biuro dir. gen. D. C. Spray pakvietęs dalyvauti Tarpt. Skautininkų Konferencijoje rugp. mėn. Anglijoje.

NEWYORKIEČIAI DAIROSI BŪKLO

(sks) Stud. Skautų Korp! VY-TIS New Yorko sk. junjorų suiegoje birž. 17 d. iškelta mintis akad. skautams įsitaistyti būklą Jame būtų lietuviška skaitykla — knygynėlis, įv. žaidimų (stalo tenisas, šachmatai ir kt.). Be akad. skautų sueigų, ten vyktų sk. vyčių, vyr. skaučių bei jūrų sk. sueigos. Savaitgaliais būtų rengiami kultūriniai lietuviškos dvasios parengimai. Būklas būtų dekoruoti lietuviškais motyvais.

Newyorkiečiai, kurie žinotų šiam reikalui tinkamą patalpą (rūsį, krautuvę, butą ir pn.) ar norėtų ją pavesti naudotis akad. skautams, prašomi pranešti Romui Keziui, 130 Hendrix St., Brooklyn 7, N. Y., telef. AP 7-3244. Pageidautinos vietovės — Woodhaveno ar East New Yorko apylinkės.

AS ESU LIETUVIS IR TVARKAU ŠI BIZNĮ.

SI VIETA YRA ŽINOMA KAIP

VIC'S GULF SERVICE STATION

MES DUOSIME JUMS
GERIAUSI PATARNAVIMĄ,
KOK TIKI GALITE GAUTI
MIESTE. PABANDYKITE.
VICTORAS SUMAS — vedėjas

MES DUODAME
GREEN STAMPS
SUPERIOR AVE. — KAMPAS
E. 66 ST.
EN 1-9713

Isidėmėk

DIRVOS

adresą —
1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

LIETUVIAI PER LIETUVIUS — LIETUVIAMS!

DAINORA

49, THORNTON AVE., LONDON, W. 4

Telf. CHI 2107

SIUNČIA DOVANŲ SIUNTINĖLIUS LIETUVON IR SIBIRAN

IŠ EUPOPOS

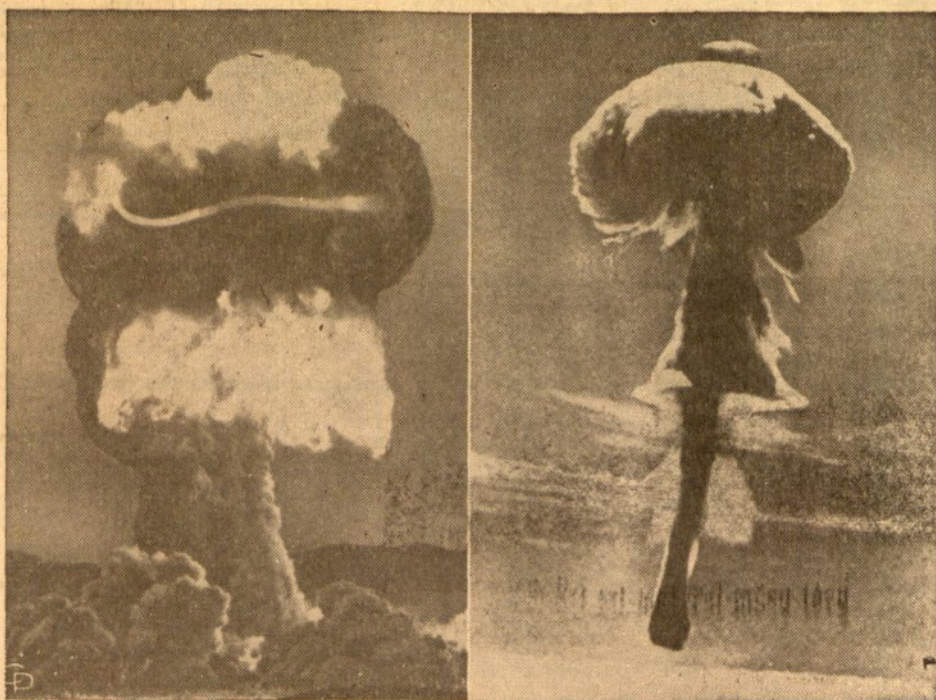
NEBRANGIAU kaip kiti, bet žymiai GREIČIAU!

Medžiagos, avalynė, vaistai, laikrodžiai, baltiniai ir kit.

Ypatingai skubiam reikalui esant, užsakymai priimami telefonu Londone, CHI 2107. Telefonu užsakymai automatiškai įrašomi plokštelėn, todėl negali įvykti klaidų.

ORO PASTO šuntiniai Lietuvą pasiekia per 10-15 dienų. Paprastu paštu 4-5 savaitės. Oro paštu 1 kilogramo persiuntimas kaštuoja 24 šilingai, arba 3 dol. 30 centų. Kiekvienas sekantis klg. — 9 šilig., arba 1 dol 30 centų.

Pareikalavus, vaistai siunčiami pagal prisiųstą receptą. Visi patarimai, paaiškinimai, kainoraščiai lietuvių kalboje siunčiami nemokamai. Kiekvienas siuntinys, įskaitant visas išlaidas, apdraudžiamas. Įmokėjimai gražinami, jei siuntinys dingtu. Rašykite lietuviškai, atsakysime lietuviškai tą pačią dieną.

Vaizdai iš paskutinio atominio sprogdinimo Nevadoje, kuris buvo bandymuose pats stipriausias.

BALF PAGALBA VAISTAIS SIBIRE IR LIETUVOJE

Atvykęs vėl į Europą, patikrinau ir susipažinau su BALFo įstaigų Europoje veikla. Tos veiklos viena didelė sritis yra pagalbos teikimas lietuviams vargstantiems tėvynėje ir iš-tremtiems į Sovietų Sąjungos Sibiro ir kitas sritis.

Visi žinome iš savo artimųjų laišku, kiek daug lietuvių kenčia ir kaip labai jiems reikalinga mūsų pagalba. Ypatingai daug žmonių Sibire ir Lietuvoje serga širdies, kraujo cirkuliacijos sutrikimais, nervų, džiūvos ir bendro nusilpimo ligomis. Daugelis jų įvairiais keliais, ar tai rašydami tiesiai BALFui ar kreipdamiesi į savo gimines ar pažįstamuosius, gyvenančius laisvajame pasaulyje šaukiasi pagalbos.

Ne visi lietuvių, nors ir laisvajame pasaulyje gyvena, gali pagalbos ranką jiems ištiesti. Ypatingai Vokietijoje likę lietuviai, kurių tarpe dauguma dar yra patys reikalingi šalpos, gavę iš savųjų pagalbos šauksmų, kreipiasi ir prašo BALFą, kad bent vaistų į Sibirą ar Lietuvą pasiųstų. Tam tikslui reikia milijonų lėšų. BALF jau yra pasiuntęs į Sibirą, Lietuvą ir Lenkiją daugiau kaip 700 vaistų siuntinių, kurių kiekvieno vertė maždaug yra 15 dolerių.

Man malonu pažymėti, kad Vokietijos lietuviai daug ko išsižada ir džiaugiasi, kad BALF siunčia pagalbą į Sibirą ir Lietuvą, nors jie ir žino, kad dėl šios akcijos jiems teikiama piniginių pašalpos kiek sumažėja.

Už šią pagalbą lietuviai iš už geležinės uždangos reiškia nepaprastai jaudinančias padėkas. Kai kurias ištraukas iš gautų laišku čia paduodame:

S. iš Krasnojarsko krašto rašo: "Brangieji, nuoširdžiai ačiū už tokių brangių siuntinių, kurio aš nei per mėnesį negaliu uždirbti ir nupirkti. Mūsų vaikai klausia, kas tie tokie geručiai ponai yra, ar jie mums gimines, ar pažįstami. Jiems galėjau tik atsakyti, kad jie yra lietuviai. Negaliu tamstoms kitaip padėkoti, kaip tik gražiai išreikšdamas lietuvišką ačiū".

M. rašo: "Jūsų siuntinį su vaistais gavau. Labai dėkoju. Tai man buvo didelė staigmena ir nei sapne nesapnuota dovana. Įdomu kas Jūs?"

S. iš Sibiro rašo: "Vaistų siuntinį gavau. Ačiū. Kitaip atsidėkoti negaliu. Negalite suprasti, koks mūsų šeimoje džiaugsmas, kada sūnelis ne savaitėmis, bet dienomis gerėja. Vaiko sveikata man viskas, kai jis pasveiks ir mano širdis sustiprės. Kai kuriais vaistais ir su kaimynais pasidalinau. Todėl ačiū, ačiū ir dar kartą ačiū nuo visų kas pasinaudojęs vaistais stiprėja".

A. rašo: "Vaistų siuntinį gavau. Širdingai dėkoju už nuoširdumą ir norą padėti. Brangi yra atyda, šiaurės apylostose vokiški vaistai prie sovietišku sudarė apčiuopiamą indėlį. Ačiū. Linkėjimai tautiečiams nuo tautiečių".

K. rašo: "Šiandien gavau Jūsų siuntinį su įvairiais vaistais už ką širdingai dėkoju. Jūsų dovana mus giliai sujaudino ir, rodos, pasidarė sveikesni dar vaistų nevariojė. Ilgus metus gyvenome pačiam šalčiausiam klimato (—50 —60 laips.), kur neauga joks medis nei žolė. Per 16 metų įtempto darbo aplkupo me ir medicinos pagalba mums labai reikalinga".

G. iš Lietuvos rašo: "Gavę Jūsų vaistų siuntinį sumišome ir nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinos. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinių apdrauda
Skambikis: SK 1-2183

**PAULINA
MOZURAITIS,**
agentas

pasidarė kaip durniai iš džiaugsmo. Mes nemokame ir negalime Jums atsidėkoti už tokius brangius vaistus".

Ir daugybė kitų panašių laišku yra gauta.

Brangūs laisvėje gyvenantieji lietuviai, nuoširdžiai kreipiuosi į Jus jų ir BALFo organizacijos vardu aukoti kiek kas išsigalite mūsų kenčiantiems broliams ir sesėms į didelį vargą patekusiems pagelbėti. Naujų prašymų kas kartą daugiau ateina, o BALFas neturi lėšų jiems pagalbos ranką ištiesti ir vaistų pasiųsti.

Būkite duosnūs, o Dievas Jus laimins už Jūsų gailingumą.
Rev. Dr. J. B. Končius,
BALFo Pirmininkas

Maskvos pasiuntinybės Washingtone karo atstovas (kairėje), raštiniais ginklais ginkluotam laive, lyg ir malonus svečias, kalbinamas JAV karininko.

Clevelande APYLINKĖSE

Nauji filmai Clevelande

Jau kuris metas Clevelando dviejuose kinuose rodomi nauji laimėjimai filmų srity — vadinami Cineramos ir Todd-AO filmai, reikalauja specialių įrengimų ir padidintų ekranų.

Apie pusę metų neįprastu pasisekimu buvo rodytas pirmasis Cineramos filmas "This is Cinerama", o nuo praėjusios savaitės rodoma antroji programa "Cinerama Holiday".

Abiejuose filmuose daug pa-

saulio vaizdų, o dabar rodomoje programoje pakaitomis rodomi Sveicarijos ir įvairių JAV valstybių vaizdai, kelionės, papročiai ir kt.

Kitas miesto centro kinas — Ohio — jau antrą savaitę rodo pagal kitą sistemą pastatytą filmą, J. Verno "Kelionę aplink pasaulį per 80 dienų".

Tiek Cineramos, tiek pastarasis filmai dėl neįprasto publikos dėmesio bus rodomi apie pusmetį ir tik viename kine. Nors kainos žymiai pakeltos, tačiau tie filmai verti pamatyti dėl puikios gamybos technikos, filmų ryškumo ir gausių JAV, Europos bei viso pasaulio vaizdų. Jie visi tinkami žiūrėti ir jaunomenei.

Parduodamas namas

Dviejų šeimų St. Clair — E. 78 St. rajone. 4 k. viršų su baldais, 5 k. žemai. Dviejų mašinų garažas. Teirautis:
EN 1-2635 arba IV 1-5964

REIKALINGA VIREJO PADEJĖJAS

didelei įstaigai. 40 valandų pastovus darbas. Didelė, patogi virtuvė. Draugiški bendradarbiai.

Teirautis nuo 9-11 a. m. ir 1-4 p. m. nuo pirmadienio iki penktadienio.

Employment Office
University Hospitals
2065 Adelbert Rd.

AKRON
HOSPITAL SERVICE

CLEVELAND
HOSPITAL SERVICE ASS'N

**Dabar sujungtos
puikiam visų patarnavimui
kaip jūsų**

BLUE CROSS OF NORTHEAST OHIO

LIEPOS mėn. 1 d., 1957 m. Akron Blue Cross ir Cleveland Blue Cross sujungė rankas sudarant vieną organizaciją nauju vardu — Blue Cross of Northeast Ohio.

Blue Cross of Northeast Ohio duos apsaugą padengiant ligoninių sąskaitas daugiau negu 1,700,000 žmonių iš Ashland, Ashtabula, Cuyahoga, Geauga, Lake, Lorain, Medina, Portage, Richland, Summit ir Wayne.

Jis bus sponsorius 58 ne pelno ligoninių šiose vienuolikos apskrityse ir bus reprezentuojamas Board of Trustees nepelno Blue Cross of Northeast Ohio.

Šios dvi Blue Cross organizacijos nutarė pasidaryti viena po ilgo ir atydaus tyrinėjimo, kad visi klientai būtų patenkinti. Lengviausiai išaiškina šis pavyzdys: klientas kuris gyveno Summit apskrityje, bet dirbo Cuyahoga apskrityje buvo užsirašęs į Clevelando Blue Cross per savo darbovietę. Kada jam reikėjo ligoninės patarnavimo, specialus tvarkymas jo atvejuje buvo reikalingas priėmimą ir mokėjimą atliekant.

Susijungimas panaikina kliūtis iš apskričių duodant Blue Cross patarnavimą — sutaupo žingsnius mokant už patarnavimą — greitai duos tuos pačius Blue Cross patarnavimus klientams iš visų vienuolikos apskričių, ir leis įsteigti visus moderniausių pinigų — taupymo ofiso žingsnius, biznio metodus ir mašinas dirbti Blue Cross darbą. Taip pat duoda didesnę ekonominę stiprumą. Aptarnaujant didesnę vietovę, Blue Cross pasidaro mažiau veikiamas mažų vietovių skirtumo, yra stipresnis naudojant ir taip pat stipresnis ekonominiu požiūriu.

Jei jūs turite klausimų Blue Cross reikalais ar jūsų sutarties reikalais, pakalbėkit su jūsų darbdaviu ar tiesiai susijunkite su mūsų įstaiga. Telefono knygoje yra mūsų adresas Akron, Ashtabula, Cleveland, Lorain, Elyria ir Mansfield.

free ON REQUEST:
☐ Health Pamphlet

"Allergy is everybody's business". Fill out the coupon below and mail to Blue Cross of Northeast Ohio, 2042 East 9th Street, Cleveland, Ohio.

Name _____
Street Address _____
City _____

Blue Cross of Northeast Ohio

SPONSORED BY THESE NON-PROFIT HOSPITALS:

IN CLEVELAND
Booth Memorial
Cleveland City
Cleveland Clinic
Florence Crittenton Home
Evangelical Deaconess
Fairview Park
Forest Hill
Grace
Jewish Convalescent
Lutheran
Mt. Sinai

Polyclinic
St. Alexis
Saint Ann
St. John's
St. Luke's
St. Vincent Charity
Mary B. Talbert
University (Babies and
Childrens, Hanna House,
Hanna Pavilion, Lakeside,
MacDonald House)
Woman's

**IN CLEVELAND
SUBURBS**
Bay View Hospital
Bedford Municipal
Berea Community
Doctors
Euclid-Glenville
Garfield Heights
Huron Road
Lakewood
Marymount
Rainbow

IN AKRON
Akron General
Children's
City Hospital of Akron
St. Thomas

IN MANSFIELD
Madison
Mansfield General
Mansfield Peoples

IN NORTHEAST OHIO
Amherst — Amherst
Ashland — Samaritan
Ashtabula — General
Barberton — Citizens
Chardon — Corey
Canawaut — Brown Memorial
Cuyahoga Falls — Green Cross
Elyria — Memorial
Geneva — Memorial of
Lodi — Lodi

Lorain — St. Joseph
Medina — Community
Oberlin — Allen Memorial
Orrville — Community Osteopathic
Orrville — Dunlap
Painesville — Lake County Memorial
Ravenna — Robinson Memorial
Shelby — Memorial
Willard — Municipal
Wooster — Community

Clevelande ir APYLINKĖSE

Dirva

ateinančią savaitę atostogauja ir neišeis. Dirvos raštinė, išsyrus liepos mėn. 3, 5, 6 ir 8 d., visą laiką dirbs normaliu laiku.

Liepos mėn. 3, 5, 6 ir 8 d. Dirva bus taip pat atidaryta, tik nuo 9 val. iki 12 val.

Kieto pasiryžimo pavyzdys

Tvirtas pasiryžimas, energija ir darbštumas nugali visas kliūtis. Ir užsibrėžti planai tada realizuojami — įdėtos pastangos vainikuojamos aukštojo mokslo diplomu.

Birželio mėn. 13 d. Pranas Joga baigė Western Reserve Universiteto statistikos fakultetą. Diplomas jam kainavo penkis intensyvaus darbo metus, universitetą jis lankė vakarais, dienomis dirbo.

Pranas kilimo yra žemaitis, gimęs 1924 m. Tauragės apskr. 1944 baigė Telsių gimnaziją, Vokietijoje studijavo filosofiją, į JAV atvyko 1949 m.

1950 m. sukūrė šeimą su Eugenija Mikolaityte, kuri, Lietuvoje baigusi gimnaziją, lankė Prekybos Institutą Šiauliuose ir tęsė studijas Tuebingene, Vokietijoje. Šias studijas nutraukusi, baigė specialius gailingųjų seserų kursus ir dirbo pas prof. Kanauką Eichstaette. 1948 m. atvyko į Kanadą. Pr. ir Eug. Joga augina tris vaikučius, sūnų ir dvi dukreles.

Studijų metu Pranas Joga buvo aktyvus studentų veikloje, lietuvių kultūriname-visuomeniniame gyvenime ir spaudos darbe.

1951-1953 Clevelando Lietuvių Studentų skyriaus pirmininkas ir kartu redaktorius Lietuvių Stud. Sąjungos leidžiamų "Studentų Gairių".

1955-1956 Liet. Stud. Sąjungos pirmininkas JAV. Dirbdamas, išlaikydamas šeimą, lankydams universitetą jis rado laiko ir sugebėjo puikiai vadovauti Studentų Sąjungai. Jo kadencijos metu buvo surengtos dviejų studijų dienos, suruoštas literatūros konkursas, pravesta studentų nuomonei tirti anketa ir pakeistas Stud. Sąjungos statutas, pritaikant jį gyvenimo reikalavimams.

Dalyvavo ALTO ir BALFo valdybose, 1956-1957 Clevelando Apyl. Lietuvių Bendruomenės Kontrolės Komisijos pirmininkas. "Dirvos", "Draugo" ir "Lietuvių Dienų" bendradarbis.

Tikrai miela, kad nelengvose sąlygose pasiryžimas nuveda į tikslą. Pasitvirtino senas šūkis — per darbą ir mokslą į šviesesnę ateitį!

Viešnios iš Floridos

Clevelandą netikėtai aplankė iš Miami, Floridos, dainininkė Anita Navickaitė-Karns su savo motina, Ona Navickiene. Prieš tai jos buvo Chicagoje ir kai kuriose vietovėse.

Miami viešnios aplankė Karėnus, Mikulskius. Pas Karpius pernaktavusios kitą rytą išvažiavo į New York valstybę. Vėliau pačiame New Yorke aplankys Navickaitės artimą draugę Jie-vutę Rockefellerienę.

Kita viešnia iš Miami veikėja Julė Styles, atvyko dalyvauti Clevelande visos Amerikos Aukšinių žvaigždžių Motinų organizacijos suvažiavime. Tai motinų organizacija, kurių sūnūs žuvo Amerikos karo tarnyboje.

Clevelando santariečiai,

patikslindami Plain Dealerio rašinį apie birželio baisiusius įvykius, tame dienrašty atspaudė gražų laišką, iškeldami tų įvykių baisumus ir būsimas pasekmes ne tik mažoms, bet ir didelėms tautoms.

Neringos tunto skaučių stovykla

(sks) Clevelando Neringos tunto skautės šią vasarą stovyklaus liepos 13-27 d. Round-Up-Lake parke. Stovyklai vadovaus pasktn. Jūratė Laikūnaitė. Šiai stovyklai gauta sausa aikštelė prie pat ežero. Ten pat yra šulinys ir plotas svečių automobiliams pastatyti. Kaip pernai taip ir šiemet stovyklautojos galės naudotis parko įrengimais — saugoma maudykla, persirengimo kabinomis, šiltais dušais ir kt.

Stovyklavimo mokestis — vienai skautei \$25, dviem iš šeimos — \$40. Skautės stovyklai registruojasi iki liepos 10 d. pas turtininkę sktn. Alb. Petukauskienę, telef. RA 1-1435 arba pas pasktn. J. Laikūnaitę, telef. LI 1-5477.

Jolanta Drąsutytė

Western Reserve Universitete mokslus baigė geriausiais pažymiais ir išrinkta amerikiečių mokslo draugijos Phi Beta Kapa nare.

Clevelando lituanistinės aukštesnės mokyklos mokinė Irma Stasaitė,

laimėjo Toronto Kultūros Fondo ruošto lituanistinių mokyklų mokyklų konkurso II vietą už rašinį "Mano Tėviškė". Premija buvo \$50.00.

Valančiaus mokyklai aukos plaukia

Aukojo: A. Augustinavičienė — \$81.00, Z. Jankus — \$10.00, P. Tamulionis — \$5.00 ir p. Liaukonienė — \$3.00.

Tėvų Komitetas aukotojams dėkoja.

Išsikėlė Dr. A. Damušio šeima į Detroitą, čia išgyvenusi septynerius metus. Dr. A. Damušis gavo Detroito geresnį darbą. Išleistuves surengė Ateities Klubas.

Kario gegužinė

įvyksta š. m. liepos mėn. 7 d. (sekmadienį, 11 val.) gražioje p. žiūrių rezidencijoje prie Erie ežero kranto — 32180 W. Lake Rd., Avon Lake, Ohio.

Programoje: jaunimo sporto varžybos, jv. žaidimai, dovanų įteikimas, šokiai ir kt.

Bus lietuviškų šaltibarščių, įvairių užkandžių ir gaivinančių gėrimų bufetas.

Clevelando lietuvių karių veteranų skyrius, šios gegužinės rengėjas, kviečia visus skaitlin-gai dalyvauti, kur kiekvienas ras puikų sekmadienio papietės poilsį. Nepalikite namuose savo jaunųjų šeimos narių!

Jaunimui, dalyvavusiam Amerikos ir Kanados tautinių šokių šventėje, įėjimas nemokamas. Pelnas skiriamas lietuvių karių veteranų leidžiamam mėnesiniam žurnalui Kariui paremti.

Gegužinės vietą galima pasiekti autobusu "LORAIN" iš autobusų stoties 1465 Chester Ave. Autobusas išeina 9:30, 11:30 ir 1:20 val. Važiuoti W. iki 47 sustojimo.

Autobusų grąžinimo laikas atgal: 4:02, 6:27, 8:23 ir 11:45 val. vak.

PILIETYBĖS

EGZAMINAI

Klausimai — atsakymai iliustruoti braižiniu.

Kaina 75 c. Gaunama pas knygų platintojus "Dirvos" admin., 1272 E. 71 St. Cleveland 3, Ohio ir pas autorių.

D. Klinga, 496 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

TURIME JUMS GERŲ NAMŲ,

ypatingai Eddy — St. Clair rajone.

Suinteresuoti namų pirkimu kreipkitės į

Juoza Mikoni,

RAY NAUSNER REALTY

11809 St. Clair Ave. Tel. UL 1-3919

ar namuose MU 1-2154

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior (kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuvių klientus. Būtinai atsilankykit į mūsų krautuvę ir pareikškite savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delicatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus.

Pas mus puikliausia lietuviška duona, sūriai, ikra, alus ir vynas.

Telef. EN 1-9142

J. P. Mull-Muliolis
6606 Superior Ave.

St. Clair — E. 79. Vienos šeimos 3 mieg. Erdvi virtuvė, 2 garažai, prieinama kaina, nedidelis įmokėjimas.

Whitney, Arti šv. Jurgio mokyklos, vienos šeimos 6 kamb., nauja gazo krosnis ir karšto vandens tapkas, perstatytas garažas, didelis kiemas, žema kaina.

E. 74. Tarpe Superior ir St. Clair, 11 kamb. namas, galima naudoti kaip vienos, dviejų arba trijų šeimų.

E. 81. Į šiaurę nuo Superior, erdvus 8 kamb. namas, garažai, nauja gazo krosnis.

E. 82. Į šiaurę nuo Superior, 4 mieg. garažas, sav. nori greitai parduoti.

E. 78 — St. Clair 2 šeimų, 5-5, garažas.

Giddings, 2 dviejų šeimų namai ant vieno sklypo. Dallas Rd. Tarpe Superior ir St. Clair. 2 šeimų 6-6, 2 naujos gazo krosnys ir karšto vandens tankai, 2 garažai. Prašo \$16,000.

Bendradarbiai Algimantas Dailidė ir Antanas Gailiusis
UT 1-2345 HE 1-8516

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raktai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaunimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS,
609 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAin 1-1773
Rezidencija: PENINSULA 252

BEFORE

YOU BORROW
TO BUY A HOME

GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

GERI NAMAI

Eddy Rd. — St. Clair apylinkėse 6 didelių, gražių kamb. colonial. Gazo pečius. Garažas. Iš lauko ir iš vidaus naujai, gražiai išdekoruotas.

E. 152 St. 2-jų šeimų iš 5 ir 4 kamb. Du gazo pečiai. Galima pirkti su mažu įmokėjimu.

Šv. Jurgio par. 2-jų šeimų iš 4 ir 6 kamb. Du nauji gazo pečiai. Labai geram stovyje. Savininkas nori greitai parduoti. Prašo tik \$10,500. Mėnesinė nuoma \$150.

East Cleveland iš 7 didelių, labai gražių kamb. colonial. Šio namo gražiausius vidurinius įrengimus nėra galimybės aprašyti. Kviečiame ir šį namą ir iš vidaus apžiūrėti.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office Kovac Realty 960 E. 185 St. KE 1-5030

GERAS NAMAS

Chimes Realty

Šv. Jurgio parap. rajone, Bayliss Ave., 6 k. vienos šeimos. Gazo šildymas. Moderniškas. Geram stovyje.

Turime didelį pasirinkimą kitokių namų.

Saukit V. Banionį tarp 10 val. ryto ir 6 val. vakaro UT 1-0323

Geras namas

E. 76, netoli St. Clair. 3 kamb. ir vonia viršų, 5 k. ir vonia žemai. Naujas gazo pečius. Geros pajamos. Kaina \$13,200. Saukti: WH 3-6768. (26)

Mes turime spaifuotų pirkėjų. Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

WADE PARK REALTY CO.
7032 Wade Park Ave.
Arthur O. Mays, broker
Telef.: UT 1-7551

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini akumuliatoriai.

24 hours towing.

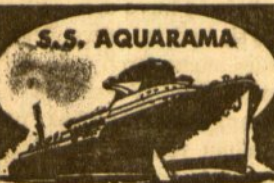
Dienos telef.: HE 1-6352. Nakties telef.: LI 1-4611.

GALIŲ JUMS PADETI PERKANT AUTOMOBILĮ IR TUO SUTAUPYTI!

Prieš perkant naują ar geresnį naudotą automobilį, saukite mane.

Jūs gausite žemiausias finansavimo sąlygas: maždaug \$4.50 už \$100 perkant naują mašiną ar 6% perkant naudotą mašiną, įskaitant ir gyvybės draudimą. Saukite:

Paulina Mozuraitis, agentas
Telefonas SK 1-2183

CLEVELAND-DETROIT PUIKUS DIENOS LAIVAS

greit perplaukias Erie ežerą

- Vienos dienos atostogos už mažiau negu apmokat susisiekimą
- Puikus maistas, kokteilis, užkandžiai, priemonos kainos
- Laisvas pramogavimas. Orkestras. 3 šokių deniai
- Parodos, kinas, TV
- Saulės deniai, poilsio lovos ir gamakai
- Prižiūrima vaikų aikštė
- Keliautojai — paimkite mašiną, sutaupsit 180 mylių vairavimo

IŠPLAUKIA kiekvieną sekmadienį, pirmadienį, antradienį.

Iš CLEVELANDO ----- 8:15 a.m.
I Detroitą ----- 1:30 p.m.
Iš Detroito ----- 4:00 p.m.
I CLEVELANDĄ ----- 11:00 p.m.

Kitom dienom išplaukia iš Clevelando 5:45 p.m. Atplaukia į Detroitą 11 p.m. (MIESTO NUSTATYTU LAIKU)

KELIONĖS (įskaitant taksas) mažiau kaip \$5.75 į vieną galą. \$8.50 į abu galus. Automatinis \$9.00 į vieną galą. Duodamos specialios kainos vaikams ir grupėms, priedu Aquarama patogumas Hotel Cleveland ir Sheraton-Cadillac.

S. S. AQUARAMA

610 PERRY-PAYNE BUILDING
CLEVELAND 13, OHIO
Superior 1-1555

PRIEPLAUKA prie West Third St. Miesto biliet kasa: Cleveland Hotel. Kitur: Singer Sewing Center

Niekad nepralaukit...

IŠIGYKIT BILETUS DABAR!

Patart. kaimynai
prenumeruoti
DIRVA!

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JUOZO KAMAIČIO

naujų batų parduotuvė batų taisymas ir odos pardavimas

12913 St. Clair Ave.

Norintieji kreiptis telefonu saukit GA 1-7658 tarp 7-9 val. vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas priemonomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

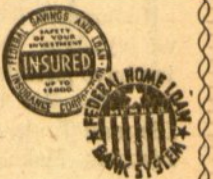
Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

Du skyriai

6712 Superior Ave. HE 1-2498
13515 Euclid Ave. MU 1-8100

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val.

ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST. KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Ar žinote, kad klubo ir salės vedėjas yra Juozas GRAŽULIS, kuris pasiruošęs visiems suteikti geriausį patarnavimą.

Norėdami rengti susirinkimus, kelti puotas-vestuves, kreipkitės į Juozą GRAŽULĮ. Savi pas savus!

Norėdami praleisti laisvalaikį, sutikti draugus, pasiklausti radijo muzikos ar pamatyti televizijos programas ateikite į LIETUVIŲ KLUBĄ.

Penktadieniais galite gauti Povilo Šukio ir jo padėjėjų paruoštus puikiausius valgius — įvairiausių žuvų kepsnius, bulvinių blynų ir kitokių lietuviškų valgių.

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763

936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344. Redaktorius Ballys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Kai Lietuva kelsis - ir kapuose bus mums lengviau

Dr. Jonas Basanavičius ir Lietuvių Mokslo Draugija Vilniuje

JONAS MISKINIS

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

Laikraščio leidimo mintis buvo įvykdyta 1907 metais, kada jau buvo įsteigta Draugija. Naujas laikraštis buvo pavadintas Lietuvių Tauta ir buvo laikomas Lietuvių Mokslo Draugijos organu.

Laikraštį redagavo sudarytoji komisija iš dr. Basanavičiaus, J. Jablonskio, kun. Jauniaus, kun. J. Tumo, Volterio, A. Smetonos, A. Voldemaro ir vokiečių mokslininko dr. A. Bezenbergerio. Nuo 1909 m. Lietuvių Tautą redagavo A. Smetona, M. Biržiška ir J. Šlapelis.

Siame laikraštyje buvo atspausdinta visa eilė mokslinių vertimų rašinių apie Lietuvos dabartį ir praeitį. Taip pat buvo rašoma lietuvių papročių klausimais, istorijos, lietuvių kalbos, literatūros. Be to Draugijos iniciatyva buvo leidžiama daug lietuviškų knygų. O 1914 m. draugijos vadovybės sumanymu suruošta lietuvių spaudos paroda.

Vadovėliai ir knygynas

Pažymėtina, kad Draugija rūpinosi lietuviškų vadovėlių paruošimu ir jų spausdinimu. Šis darbas Draugijai teko vykdyti Pirmojo pasaulinio karo metu.

Per penkerius metus speciali komisija parengė lietuvių mokykloms 115 vadovėlių: tikybos, lietuvių kalbos, literatūros, istorijos, geografijos, logikos, psichologijos, gamtos mokslo, matematikos, fizikos ir įvairių svetimų kalbų. Šių vadovėlių autoriai dirbo su dideliu pasiryžimu ir pasišventimu, kai kurie neimdavo už juos jokio honoraro.

Dr. Basanavičius daug rūpinosi knygyno, muziejaus ir archyvo reikalais. Įsigijo daug knygų, bet jų nebuvo kur sukrauti. Čia atėjo pagalbon A. Smetona. Jis užleido iš savo kuklaus buto vieną kambarį knygynui. Vėliau pavyko išnuomoti tris kambarius šv. Mykalojaus bažnyčios namuose. Knygynui pagrindą padėjo dr. J. Basanavičius paaukodamas Draugijos knygynui visą savo biblioteką, sudarytą iš 4000 tomų.

Tos knygos daugiausia lietuvių senovės tautų gyvenimą ir kultūrą. Lietuvos istoriją, etnologiją ir etnografiją. Aukštojo mokyklų ir kiti lietuvių, būtent: prof. E. Volteris padovanojo 1,200 knygų, kun. J. Tūmas-Vaižgantas —

700, A. Alšauskis — 177 veikalų, A. ir B. Burbos — 159 veikalų, dr. Kaunackis — visą Daukanto biblioteką. Amerikos Lietuvių Susivienijimas — 823 veikalų, Prūsų Lietuvių "Birutės" draugija — 750 tomų, moksleivių ir Sandaros draugija — 340 veikalų. Aukštojo ir kiti, kurių nėra galimybės čia išvardinti. Tai gi 1914 metais Lietuvių Mokslo knygynas turėjo per 20,000 tomų knygų. Tų knygų tarpe buvo daug senų kronikų apie Lietuvą, lotynų, gudų, rusų, lenkų ir vokiečių kalbomis.

Muziejus.

Dr. J. Basanavičius turėjo daug archeologinių eksponatų ir gana didelę numizmatikos kolekciją, sudarytą iš 2000 įvairių vertingų monetų, daugiausia trakų, graikų ir romėnų laikų. Taip pat turėjo ir vertingų archeologinių iškasenų: kelias dešimtis XII-XVII amžių lietuvių kaukolių, daug akmeninių, žalvarinių ir geležinių išdirbinių. Visą šį vertingą turą dr. Basanavičius padovanojo Draugijos muziejui. Jį pasėkė ir kiti, pvz. kun. P. Jurskis padovanojo paleontologijos kolekciją, dr. Naševičius ir dr. Grinius paaukojo įdomias akmeninių kirvukų ir kaltų kolekcijas. Pati Draugija jau turėjo gražų rinkinį bažnytinio dailės, etnologijos, dailės dalykų, moteriškų papuošalų, žiurščių, juostų, margučių ir kitų dalykų.

Turtingas archyvas

Dr. J. Basanavičiaus rūpesčiu Draugija buvo įsigijusi turtingą archyvą. Vertingų unikatų padovanojo dr. Kaunackis. Jis taip pat padovanojo Simano Daukanto rankraščius ir daug surinktos tautosakos. Basanavičius buvo surinkęs žymesniųjų rašytojų rankraščius: vyskupo Valančiaus, vyskupo Baranausko, L. Ivinskio, kun. Juškos, dr. Sauerverino ir kitų. Tuo būdu į Draugijos archyvą pateko per 10,000 lietuviškų liaudies dainų, virš 15,000 pasakų, daug patarlių, burty, padavimų. Archyve buvo komplektai daugelio lietuviškų laikraščių, ėjusių Didžiojoje ir Mažojoje Lietuvoje, o taip pat ir Amerikoje.

Gyvendamas 19 ir 20 metais Vilniuje dažnai nueidavau į šį kultūros židinį, kuriame nuolat

rasdavau dr. J. Basanavičių dirbant prie tų brangiųjų vertybių. Atrodydavo, kad jis šiuo kultūros židiniu labiau buvo užinterasuotas, negu medicinos mokslais.

Lietuvių Mokslo Draugija ilgą laiką buvo beveik vieninteliu tautos židiniu, kuris aplink save spietė visus tautiečius, be pažiūrų, tikybos ir socialinės padėties skirtumo.

Išsilaukė ji per rusų priespaudą, nenustelbė vokiečių karinė okupacija. Ilgą laiką toleravo ją patys lenkai, kol Draugijos prieštą stovėjo dr. Basanavičius.

Draugija buvo lietuvių mokslo darbo lopšys. Pats dr. J. Basanavičius išbudėjo sargyboje iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Lenkai Lietuvių Mokslo Draugijai mirtį paskelbė tik 1938 m. sausio mėn. 24 dieną. Tada lenkų valdžios įsakymu Draugija buvo suspenduota. Jos sandėliai ir knygynas buvo užanpauduoti, o tais pačiais metais birželio mėn. 1 d. Draugija buvo galutinai uždaryta ir ant

SKINA KELIĄ ELEKTRONINIŲ SKAIČIAVIMŲ MAŠINOM

(Inžinierius Zenonas Rekašius persikelia į Purdue universitetą)

VLADAS PAUZA

Nors Lietuva svetimųjų pavergta, tačiau savo žemės ji niekada neparar. Žemė visados Lietuvos pasiliks. Kitaip yra su jos vaikais išsisklaidžiusiais plačiai pasaulyje. Vieni jų greičiau, antri vėliau pasiduos svetimajai įtakai. Treti ne tik patys ištvers, bet ir savo prieauklį išaugins pilnutiniais lietuviais.

Visa tai priklauso nuo tautinio sąmoningumo ir lietuviškos dvasios pajėgumų. Dėl to kilnu ir gražu, kad mūsų besimokantis jaunimas daugumoje yra sąmoningas ir nemažai dirba lietuvišką darbą.

Vienas iš tokių yra inžinierius **Zenonas Rekašius**, aukštaitis, panevėžiškis, patriotinių tėvų sūnus. Tėvas, būdamas tautinių organizacijų veiklus narys, kukliai reikšdamasis visuomeniniame ir kultūriniame darbe, įdiegė sūnui gajus tautinius jausmus ir stiprią meilę Lietuvai. Zenonas, besimokydamas Panevėžio gimnazijoje, įstojo skautų organizacijon, kuri dar daugiau papildė tautinį sąmoningumą.

Raudonajam rytų siaubui Lietuvai pragaistį nešant, kartu su tėvais atvyko Vokietijon, kur, kaip ir daugelis mūsų, sunkiai ir vargingai gyveno. Grumdamasis su to meto alkanu gyvenimu verpetais, baigęs Ingolstadt lietuvių gimnaziją, ryžosi stoti universitetan. Nepavyko,

jos turto uždėta sunki letena. Tuo būdu lenkams teko atlikti tą gėdingą darbą, kurį atlikti drovėjusi rusai ir vokiečiai.

Mokslo Draugijos vaidmuo ir jos reikšmė visam Lietuvos atgimimui buvo didelė. Maža pasakyti, kad tai buvo lietuvių liudies meno archyvas, pirmieji lietuvių ir senienų rinkiniai, brangiausi kultūros paminklai. Tačiau reikia pažymėti, jog tai buvo ir gyvoji lietuvių dvasios laboratorija, naujų idėjų kalvė, neišsenkamas lietuviškumo šaltinis.

nes universitetai buvo savais tautiečiais perpildyti.

Išmokęs anglų kalbą, stojo dirbti UNRRON, emigracijos skyriun, kol 1951 m. išvažiavo Amerikon. Visą laiką aktyviai dirbo ir skautuose, eidamas įvairias pareigas. Atvykęs Amerikon pas gėdardžius gimines, netrukus, užsidirbęs fabrike pinigų, įstojo Wayne universitetan, elektrotechnikos fakultetan. Iš klausius, kaip gabus studentas, ten pat dvejus metus dirbo instruktoriumi.

Padarius Master Degree, universiteto vadovybė darė viską, kad dirbtų toliau. Tačiau Zenonas dėl tam tikrų priežasčių nepasilik. Bedirbant Detroit Institute of Technology, gavo pasiūlymą PURDUE universitetan instruktoriumi-dėstytoju ir moksliniuose tyrinėjimuose.

Pastarasis universitetas moksliniuose aruoduose turi didelį svorį. Tokių universitetų ne tik Amerikoje, bet ir apskritai pasaulyje maža. Savo svoriu žymiausia inžinerijos mokykla Amerikoje.

Jauną inžinierių šion mokslo tvirtovėn, kaip dėstytoją ir tyrinėtoją, atvedė nevieną gabumai, bet ir darbštumas. Jis yra gavęs stipendiją ir buvęs dekanas garbės sąrašė. Jo diplominis darbas nagrinėja loginių kombinatorinių grandinių sintezę (Combinatorial Switching Circuit Synthesis). Ši sritis yra dar nauja ir labai svarbi elektroninių skaičiavimo mašinų projektavime, kurių tyrimo srityje jam teks dirbti PURDUE universitete.

Zenonas yra aktyvus visuomenininkas ir spaudos talkininkas.

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUTIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Inž. Z. V. Rekašius.

BEST WISHES ON OUR NATIONAL HOLIDAY

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

LEONART FOGARTY

CANDIDATE FOR

CLERK OF CLEVELAND MUNICIPAL COURT

LEONARD FOGARTY IS A BAILIFF IN PROBATE COURT, AND DEMOCRATIC LEADER IN WARD 26

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

JOHN L. MIHELICH

Attorney

And Member of Civil Service Commission

MA 1-2013

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

JUDGE JOHN J. MAHON

COMMON PLEAS COURT

HOLIDAY GREETINGS

GEORGE V. WOODLING

HOLIDAY GREETINGS

THE E. B. BROWN OPTICAL CO.

803 Union Commerce Bldg.

MAin 1-2428

Naujas Anglijos laivyno helikopteris, kuris kaip specialistai teigia, daugiausia pritaikytas povandeninių laivų sekimui.

D a b a r
p a t s l a i k a s
u ž s i s a k y t i
D I R V Ą !

Juodindami praeitį skandinam ir pačią Lietuvą

EMILIJĄ ČEKIENĘ

Nesenai Lietuvos Dienų žurnalas pravedė daugelio mūsų kultūrininkų bei visuomenininkų apklausinėjimą ar mes kultūriškai kylam ar smunkam, daugumoj parodė teigiamą atsakymą. Tuo tarpu mūsų veiksmų dėl vieningos veiklos prasidėję pasitarimai, ypač kai kurios spaudos pasisakymai, rodo ką kitą.

Štai Drauge geg. 21 d. dr. K. Šidlauskas jau iš anksto skaitytojams pranašauja neįmanomą su tautininkais vieningos veiklos susitarimą. Ir pritardamas Naujienoms įrodinėja jų antideokratiškumą. Gi tos grupės, kurios tik VLIKe tebesančios, tėra demokratinės. Tuo pačiu jis piktinasi, kad V. Rastenis Dirvoj 17 nr. priminė, kad ir komunistai save laiką didžiausiais demokratais pasaulyje.

Fravartu pažvelgti, kas yra tie, kurie taip nuolat juodina tautininkus. Įdomu, kas riša juos, ką turi bendro tos vlikinės grupės, kurios veda bendrą kovą prieš tautines grupes, juodina buvusį Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį.

Štai keletas minčių iš Demokratinio Darbo Tautos suvažiavimo, įvykusio 1955 m. rugsėjo 3-5 d.:

"...konfesinis dogmatizmas marina paskiro žmogaus ir visuomenės kūrybinės jėgas ir polėkius, gražiausius lietuvių tautos siekimus paverčia įdrygų ir demagogijos pelkėmis. Dėka jo, Lietuva buvo tamsi ir juoda. Jis ir šandien veda į dvasinį merdėjimą, atsilikimą ir per lietuviškos savigarbos praradimą į nutautėjimą... Atgimimo viltis remiama tikėjimu, kad priau-gancijos kartos — ypač mūsų akademinis jaunimas, pasilikęs savų ir svetimų despotų prievartaujamam Krašte — sugebės atsikratyti to mirusiųjų palikimo, kuris stabdo ir varžo gyvybę žygį į šviesesnį rytojų..."

Šitaip kalba Demokratinio Darbo Tarka — socialdemokratai, bet gi plačioji lietuvių visuomenė visą laiką baiminasi, kad tik bolševikinė propaganda neužnuodytų krašte augančio jaunimo.

m. geg. mėn., 5 nr., 212 psl.).

Juodindami Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, visai nepagrįstai mes kartais stebimės, kad kai kurie senieji ateiviai taip akklai tiki Bimbai ir nemato mūsų pavergėjų priespaudos savo tėvynėje. Štai konkretus pavyzdėlis iš pasikalbėjimo gydytojo laukiamajam "senojo" ir "naujojo" ateivio, gerai pažįstančio pavergėjus.

Pirmasis klausia, kodėl tremtiniai negrįžta namo. Juk ten esanti didžiausia laisvė. Bolševikai išlaisvinę Lietuvą tik iš smetonininkų diktatūros, panaikino visas koncentracijos stovyklas, dabar ten visų žmonių lygybė. Žinoma, Smetonos pakalikams buv. liaudies skriaudėjams ten vietos nėra. O kad tik tokie čia suvažiuo, tai ir bijo grįžti. Laisvė aiškiausiai viską aprašo.

Tuo tarpu naujasis ateivis stengiasi pastarajam įrodinėti, jog tai grynas melas, bolševikinė propaganda ir t.t. Tada ištikimas Laisvės skaitytojas tvirtai užakcentuoja:

— Jei viena Laisvė taip rašytų apie tą jūsų smetoninę Lietuvą, gal kartais žmogus ir suabejotum, bet lygiai tą pat rašo ir jūsų pačių, anuos laikus ten praleidusių ir gerai žinančių laikraščiai, kaip Darbas, Naujienos, Keleivis, na ir šventasis Draugas, išskyrus tik tautininkiškuosius laikraščius. Jei netiki, ateik pas mane, duosiu pasiskaityti visus tuos numerius.

Ir šis dar pacitavo kai ką atmintinai.

Ką gi galėjo naujasis ateivis jam atsakyti?

Taip buvusį Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį juodinant, jau suprantama, kad p. Šidlauskas Drauge iš anksto pranašauja nesėkmingą veiksmų vieningo darbo pasitarimų galą. Matyt, iš anksto taip užplanuota. Juk kai kurios demokratijos dirba viską tik pagal planą...

Ko galime tikėtis iš vakarų pasaulio, kurio didieji politikai vis nesuseria dėl santykių su sovietais, jei mes patys, tos nelaimės paliestieji, nesugebame nusikratyti kasdieninių gyvenimo smulkmenų ir žvelgti į mūsų tautos tragediją realesnėmis akimis.

Teisingai Napoleonas 1796 m. M. K. Oginskiui prašant Lietuvai pagalbos, atsakė: Ką aš galiu jums padėti? Kaimynų pavergta šalis gali prisikelti tik pati ginklą į rankas stvėrusi, bet prieš tai, dvasiniai save paruošdami.

Kai mūsų politiniai veiksniai be jokios tolerancijos pasitarimus veda, ginčijasi dėl Lietuvos laisvinimo būdų bei priemonių, dėl pirmaujančių pareigų, tuo tarpu mūsų tėvynėj komunizmas krauju permirkusioj žemėj vis gilyn savo šaknis leidžia. Ir norisi baigti Br. Railos žodžiais:

Ne jau tokia didžiulė mūsų tautos nelaimė nepagimdys naujos politinės etikos, gilesnių dvasinių idėjų, naujų formų!

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

Genaitis J., Woodhaven	....1.00
Palionis T., Milwaukee	.... 3.00
Garbačiauskas L., Toronto	4.50
Kalendra K., Toronto	.... 2.00
Lapinas A., Montreal	.... 1.50
Stravinskas J., Clevelanda	2.00
Šulmistras M., Canada	.... 0.50
Švarplaitis J., Wingdale	.... 3.00
Maslauskas Vl., Strongville	5.00
Kučiauskas K., Baltimore	1.00
Gilydis A. Detorit	.... 3.00
Mackus F., Cleveland	.... 2.50
Kubilius P., Cleveland	.... 2.00
Ramunis J., Utah	.... 5.00
Alksninis V., Maspeth	.... 1.00
Tamošiūnas V., Dearborn	2.00
Matulevičius V., Toronto	.... 2.00
Kondratavičiūtė J., Los Angeles	.... 2.50
Steponaitis V., Cambridge	3.00
Matusevičius A., Kenosha	1.00
Bociunas F., Hartford	.... 1.00
Mažeika V., Bethel Park	.... 1.00
Stankus J. Rochester	.... 1.00
Impulevičius A., Philadelphia	.... 2.00
Siliūnas B., Chicago	.... 2.00
Klupsas E., Toronto	.... 0.50

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTINIAMS
PERSIŪSTI I SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ETIJĄ,
UKRAINĄ IR KITUS KRASTUS YRA
PARCELS TO RUSSIA, INC.
1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.
Tel. IN 7-7272, 7-6465
Mūsų firma dabar taip suorganizuota, kad kiekvienas siuntinys išsiunčiamas per 2-3 dienas ir adresatą pasiekia laike 6-8 savaitių. Oro paštu siuntiniai pasiekia adresatą per 6-8 dienas.
Galima siųsti nauji ir dėvėti drabužiai, maisto produktai, vaistai, siuvamos mašinos, akordijonai ir t.t.
Garantuojame gavėjo pasirašytą kvitą.
Firma atidaryta kasdien, taip pat sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 iki 4 valandos.
Mūsų skyriai:
New York City, 78 Second Ave., Tel. ORchard 4-1540.
Detroit 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave., Townsend 8-0298.
Hartford, Conn., 651 Albany Ave., CHapel 7-5164.
Los Angeles, Calif., 121 So. Vermont Ave., DUNKirk 5-6550.
Philadelphia 23, Pa., 832 North 7th St., Tel. WA 3-1747.
Chicago, Ill., 3741 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Newark, N. J., 263 Market St., Newark, N. J.

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons
MEIRING MILLINERY
WE CARRY THE LATEST STYLE HATS
5724 Lorain Ave. ME 1-2773

Ugnim virtas

KAD DUOTŲ JUMS ATSIGAIVINIMĄ

Dabar už vietines kainas!

Stroh's alus yra šviesesnis, skanesnis, daugiau gaivinantis, nes jis Amerikoje vienintelis, ugnim verdamas alus... kaitinant iki 2000 laipsnių. Ir surasite jį gerą atsigavimą pirmam stikle... ir kiekvienam stikle kiekvieną kartą.

JUMS PATIKS

YRA ŠVIESESNIS!

Joks Amerikos alus neturi Stroh's skonio, joks nėra gaminamas kaip Stroh's

Lietuva brangi, mano tėvyne...

Jono Mačiūlio-Maironio 25 metų mirties sukaktį minint

PRANAS JOGA

II
1909 metais mirus Kauno Dvasinės Seminarijos rektoriui į šias pareigas kviečiamas Jonas Mačiulis-Maironis. Nors seminarijos rektorius vieta visais atžvilgiais buvo menkesnė už jo turėtas pareigas Petrapilio Dvasinėje Akademijoje, bet jis mielai sutiko imtis šių pareigų, nes buvo galimybė dirbti savųjų tarpe.

Vėliau jam buvo pasiūlyta grįžti atgal į Petrapilį, bet jis atsisakė. Jo netoli seminarijos išgytuose namuose, buvusiuose didikų Pacų rūmuose, įsikūrė pirmosios lietuviškos Kauno organizacijos. Pats Maironis tik į amžiaus galą juose apsigyveno, gi mirdamas paliko juos seminarijos nuosavybei. Seminariją Maironis atlietuvino įvesdamas į viešą gyvenimą lietuvių kalbą ir lietuvišką auklėjimo dvasią.

Įsikūrus Lietuvos universitetui Maironis

buvo paskirtas Teologijos-Filosofijos fakulteto profesorium, kur dėstė moralinę teologiją ir trumpą laiką lietuvių literatūrą.

Šiam trečiajame laikotarpyje Maironis parašė poemą "Mūsų Vargai", šiuurkščių politinių ir visuomeninių satyrų, dramas "Kęstučio mirtis", "Vytautas pas Kryžiuočius", "Vytautas Karalius", "Nelaimingos Danutės vesuvės".

Tačiau jo talento pajėgumas jau aiškiai krypo žemyn. Ir jaunesnieji rašytojai tada ima kelti balsą prieš maironinę formą, visuomenė pamažu ima Maironį laikyti tik praeities didvyriu. Visą tai poetas išgyvena jautriai. Šitoje vietoje mes galime geriausiai pažinti Maironį kaip žmogų-poetą.

Poetas pasisako, kad poezijos neįstengia niekas taip mylėti, kaip nuliūdęs poeta. Tačiau ta meilė nėra jau tokia paprasta, nes "kiek ašarų jam išriedėjo graudžių, kiek syk,

kaip žvaigždė sidabrinė, per kiauras naktis nesumerkė akių". Poeto dvasia nerami, todėl jis klausia: "Ko gi trokšti nesoti dvasia? Paslaptiniais sparnais kur lakioji?" ir prideda "tavo norams mažai visados, negana valandos dabartinės, gaila tau vakarykščios dienos."

Jautri poeto siela savotiškai išgyvena gamtos ir poeto santykį. Poetas santykiauja su gamta, išdainuoja jos pažadintus jausmus. Kaip gražiai derinama poeto audringi banguojanti jūra eilėraštyje "Išsisupus plačiai vakarų vilnimis". Kontrastingai gretinama nerimstanti poeto dvasia su užmigusia žeme, su tyliomis, maloniomis vasaros naktimis, kurios poetui neša įkvėpimą. Pavasario giedri nuotaika pagauna poeto sielą ir todėl jis nori "apimti pasaulį, priglauti prie širdies, su meile saldžiai pabučiuoti."

Maronio poetiška siela ypatingai skaudžiai pergyvena jo ištūmimą iš visuomenės. Su priekaištu mini tuos laikus "kai tarp linksmo jaunimo reikalingi mes buvome vėčiai, buvo norai plačiau, begaliniai tada, o tačiau mus suprato visi" ir su kartėliu prideda: "Bėga nūdien slaurutė mūsų nory va-

ga, o būk mūsų suprasti negali." Pagaliau ramina save "atgyvenom amžių, savo įnešėm dalį, laikas vietą užleisti vaikams."

Visuomenėje vis dažniau ir dažniau pasigirsta balsų prieš Maironio kūrybą ir jo pasekėjus. Pagaliau įsidrąsinęs vienas jaunesnės kartos rašytojas 1920 metais "Laisvės" 169 Nr. viešai į Maironį kreipiasi:

"Maironi, nors tavo siela žvaigždžių takus pažino ir ne vienam keleivių žemės nušvietė kelią, bet tave patį šios žemės kelionėje aš matau saulėlydos masinančioj šviesoje ir tariu gerbdamas tavo vardą: "Labanakt, Maironi."

Šią pastabą poetas sutiko gana šaltai sakydamas: "Sudiev juk kartkartėmis girdėjau gal iš krūtinės nešaltos. Būrys apstojęs skausmo vyra, poetas, nutarė, gaudaus."

Gyvendamas savo pranašumo dvasioje nemėgsta kritikos ir su pasibaurėjimu mini kritiko pareigas. Štai jo paties žodžiai: "Poeto paslaptis, jausmus sijoja kritikai per rėtį, uždaviny, mat, įdomus: aikštėn autentiškai išdėti. Išvilkę žmogų akyse prieš sočią žiovaujančią minią, prekiauja gyva jo dvasia ir rodo perpiovę krūtinę."

Kai kritika nesiliauja, tada poetas tik

pečiais patraukęs stebisi ir pagaliau prasi-veržia skausmo skundu, kurį leidžia visuomenei sužinoti tik po savo mirties. Savaime suprantama, kad tokios lyriškos sielos asmenbei, kokia buvo Maironis, sunku pakelti karčią visuomenininko duoną. Kiekvienas greičiau pasišaipys iš idealisto darbų, minčių, negu jam pritaras ar padės.

Žvelgiant į Maironį grynai kaip žmogų-kunigą yra įdomūs tie eilėraščiai, kuriuose poetas kalba išpažintiniais ir parodo savo kūrybinę sąmonę ir sąžinę.

Maironio kūryboje randame tik keletą eilėraščių, kuriuose suskamba erotinės meilės akordai, bet jie nėra kilę iš aistros, o gal daugiau iš idealaus jaunulio ilgesio. Maironis skundžiasi savo jaunatvės vienuma ir prisipažįsta, jog nemėgsta meilės, kuri siūlosi pati. Jis nemėgsta jausmų ir žavisi bekalbės širdies paslapčia, kurios gelmių jis nepasiekia.

Žemės laimę Maironis vertina iš aukštesnės Visatos masto. Jo širdis žemėje nerado ko ieškojo, nes žemė dar nėra aukščiausias gyvenimo tikslas, todėl ji negali patenkinti ne tik poeto, bet ir kiekvieno kito žmogaus. Žemiškoji garbė tai tik "šėšelis, kuris bėga

Lietuvaičių stovykla

(A. L. R. K. Federacijos stovyklavietėje)

Džiaugsmo ir nerūpestingo juoko kibirkštis norime šią vasarą perkelti į Clevelando, Chicago ir Detroito trikampį. Kviečiame visas lietuvių kilmės mergaites 7-16 metų amžiaus, susiburti į gražų, didelį ratą, kad ir šios lietuvių stovyklos tradicinė daina, kaip dainuojama Putname, skaičiuotų šimtus.

Dalyvavimas pirmoje stovykloje, kaip ir kiekvienose įkurtose, yra privilegija ir pasidžiavimas. Čia Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys saugos jus, mergaitės, ir rūpinsis, kad

jūsų dienos būtų sklidinos giedrių džiaugsmu; mokys jus lietuvių kalbos, dainų, šokių, žaidimų ir rankdarbių. Čia kursite lauzus, savais talentais ruošite programėles ir praturtinsite savas žinias pašnekėsiams.

Stovykla prasidės liepos 14 d. ir tęsis dvi savaites, iki liepos 25 d. Stovykla baigsis Lietuvių švente. Šioj šventėj programą išpildys stovyklautojos, parodydamos tėveliams ir svečiams išmokus šokius ir dainas.

Stovyklautojų registracija priimama iki liepos 1 d. Savaitinis stovyklautojų mokestis \$20.00, esant kelioms stovyklautojoms iš vienos šeimos, daroma \$5.00 nuolaida kiekvienai už dvi savaites.

Visos mergaitės, norinčios vasaros karščių praleisti vėsių gamtoje ir tarp kitų lietuvių skubiai registruokitės. Stovykla

GEROS ŽINIOS VISIEMS KURIE NORI SIŪSTI SIUNTINIUS Į LIETUVĄ AR KITAS SSSR DALIS

Po didelių šios firmos pastangų INTOURISTas vėl patvarkė, kad vartoti drabužiai siunčiami į Lietuvą ir kitas SSSR dalis būtų vertinami kaip nešioti. Nuo gegužės 1 d. vartoti drabužiai šios firmos įstaigose bus įvertinami realistiškai, tad

NEREIKES MOKĖTI UŽ NEŠIOTUS DRABUZIUS tiek, kiek už naujus, o tik tiek, kiek tie drabužiai verti vietos rinkoje.

Parcel Department

GLOBE TRAVEL SERVICE

Tinkamesniam klientų patarnavimui turime įstaigas:

PHILADELPHIA 6, PA.
716 Walnut St., Tel. LOmbard 3-3455.
Kasdien 9-5, trečiadieniais 9-8 val.

CHICAGO 32, ILL.
4102 Archer Ave. Telef. FREmont 6-6399. Kasdien 9-7, trečiadieniais 9-5 val.

CLEVELAND, OHIO
1165 East 71 St. Tel. UTah 1-0807.
Kasdien 10-7, šeštadieniais 10-5 val.

Gallie siūsti maisto produktus, rūbus, rūbams medžiagas, avalynę, vaistus ir kitus daiktus. Kiekvienas siuntinys apdraustas ir garantuojamas pristatymas be atskiro atlyginimo. Kiekvienas siuntėjas gauna gavėjo pasirašytą pakvitavimą.

Siuntiniai išėjami skubiai, be atidėlioimo ir pristatomi greičiau kaip tik galima.

Veikiama specialiu susitarimu su INTOURIST (Maskvoje) ir siuntiniai siunčiami į visas Sov. Rusijos dalis. Muitai apmokami čia, taip, kad gavėjas neturi primokėti.

Parcel Dep. GLOBE TRAVEL SERVICE savo įstaigose turi įvairių audekų, maisto produktų ir kitų savo klientų patogumui.

Siuntinius galite Parcel Dep. Globe Travel Service įstaigoms siųsti paštu, tuoj gausite sąskaitas ir jūsų siuntiniai bus sutvarkyti ir išsiųsti paskyrimo vieton.

Savo siuntinius siųskite per įstaigą, kuri savo pasitikimumu įgijo 25 metų gerą patarnavimą.

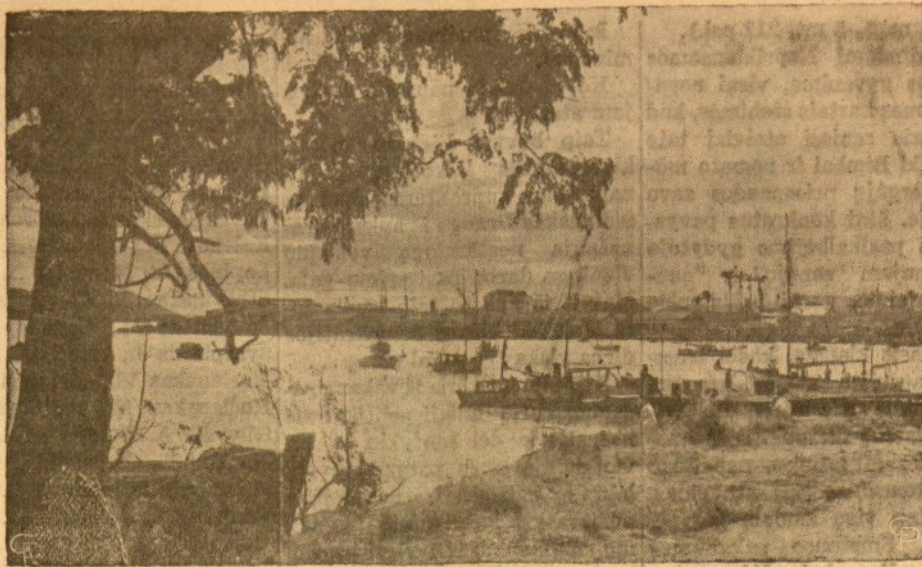
Prasyskite informacijų ir katalogų.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Naujosios Kaledonijos vaizdas, kuri skaitoma pati turtingiausia sala Pietiniam Pacifike. Ji yra 248 mylių ilgio ir 30 mylių pločio, prancūzų valdoma.

veda Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys atvykstančios iš Putnamo, o kol jos atvyks informacijos teikia ir registruoja V. Kundrotienė, 3768 Kendall St., Detroit 6, Mich. ir St. Tumosiennė, 9837 So. Albany, Evergreen Pk., Ill.

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimus iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

ISTAikingas KELEIVINIS LAIVAS AQUARAMA

Laivas, kurį neperseniausiai savininkai aprodė Clevelando laikraštininkams, yra įrengtas tikrai moderniškai, keleivui teikiant visus galimus patogumus. Jis pritaikytas poilsio ieškančiam keleivui, nutarusiam dieną praleisti didžiuliuose ežeruose.

Laivas gali lengvai sutalpinti 2500 keleivių ir drauge paimti 200 automobilių, kuriuos keliaujantieji išsikėlė Detroito ar Clevelande gali daryti tolimesnes keliones sauskeliais.

Kelionė iš Clevelando į Detroitą sekmadieniais, pirmadieniais ir trečiadieniais prasideda 8:15

SPECIALIAI LIEPOS 4-TAI

SIANDIEN SPECIALIAI UŽ \$895

1955 FORD, 2-DOOR, RADIO, HEATER \$895

Geras pirkiny už

1956 OLDSMOBILE 98 HOLIDAY \$2495
2-door Harttop, Fully, Power, Hydromatic, Radio and Heater. Priedu padangos, dviejų mėlynų spalvų, mažas įvažiavimas. 100% garantuota.

1956 OLDSMOBILE 88 CONVERTABLE \$2595
Raudona ir Ivory. Visi priedai. Hydromatic, Radio and Heater. Buvusi vieno savininko 100% garantuota.

1955 CHEVROLET \$945
Su Radio ir Heater. Turit pamatyti. Mažai įvažiuota. 100% garantuota.

1954 FORD 2-DOOR CUSTOM 8 \$895
Fordomatic, Radio and Heater. Dviejų spalvų.

1953 CHEVROLET 2-DOOR HARDTOP \$795
Radio and Heater. Dviejų spalvų. Geras pirkiny už

1953 KAISER 2-DOOR \$295
Radio and Heater. Geras pirkiny už

1952 CHEVROLET \$395
Powerglide, Radio, Heater. Sėdynės aptrauktos.

1952 PLYMOUTH 2-DOOR \$195
Radio and Heater.

1956 FORD STATION WAGON 4-DOOR \$1695
Si mašina 100% garantuota. Geras pirkiny už

M & C AUTO SALES

2700 EUCLID AVE. MA 1-7470
Atidaryta pirm., treč. ir penk. iki 9 val. vakaro.
Perkant konfidencialumas, o išvažiuojant pasitenkinimas.

val. ryto. Grįžtama į Clevelandą 11 val. vakare. Detroito galima praleisti 2½ valandą.

Laivas turi pastovią ir patogią sustojimo vietą prie West 3 St., kuri clevelandiečiams iš visų pusių labai lengvai pasiekia.

Laive yra įrengta labai daug ir įvairių pramogų vietų. Įvairios žaidimų ir sporto aikštės, šokių salės ir gera muzika, nė kiek neabejojama, kad patrauks clevelandiečius šiuo laivu pakeliauti.

A N T R O J O PASAULINIO KARO P A B A I G A

VII. PASKUTINIS LAIVELIS

Lėtai rieda sunkiai pakrautas mažas automobilis. Prie vairo sėdi filmų savaitinės apžvalgos redaktorius. Tarp ryšulių įsispindusios dvi moterys. Viena iš jų nėsčia. Jiems iki šiol vis pasisekė paskutiniu momentu nuo rusų pasprukti. Jų jėgas palaikė vienintelis tikslas: patekti už Elbės. Jie girdėjo apie amerikiečių prietilį ties Barby. Dar keletas kilometrų ir bus išsigelbėję.

Kiek dienų, o gal savaitę prasilinko, kai aplėdo Berlyną? Nei vienas iš jų nežino kuri šiandien data. Viskas jų sąmonėje susimaišė: deganti sostinė, kurios griuvėsiuose vargas laukia vilties nustosiusių vyrų, moterų ir vaikų. Autostrada, kuria vakarų kryptimi rieda rusų T-34. Kaukimas sovietų kovos lėktuvų. Baubimas nemiltų karių ganyklose. Vokiečių kariai, kurie turi prasiskverbti tarp pabaigos neturinčių vežimų vilkstyne.

Staiga stiprus sukrėtimas. Nakties tamsoje įvažiuota į granatos išmūštą duobę. Vargais negalais pasiseka jiems mašiną ištraukti. Žingsnis po žingsnio judama toliau, kol rytui auštant pasiekia ties Barby amerikiečių postų grandinę. Jie patenka į didelę grupę buvusių karo belaisvių. Anglai, prancūzai ir olandai prima i savo tarpą, padeda pro postus praeiti, dalinasi su vokiečiais maistu, nes jie patys bėga nuo rusų. Jie jau savo akimis matė, kaip šie "alijantai" šeiminkauja ir todėl užjaucia bėgančiuosius, padeda kur tik galėdami.

Sie trys iš Berlyno lėtai šlenka ilgoje kolonoje Elbės link. Mašina, ryšulius, viską jie paliko. Liko tik noras išsaugoti gyvybę, nes amerikiečiai ketina savo linijas atitraukti už Elbės. Jie pasiekia upę, per kurią stumiasi į vakarus nesibaigianti vokiečių karių eilė.

Rodo dokumentus, bet sargybinis nenori jų nei žiūrėti. "No civilians!" — sako jis mechaniškai. Buvusieji karo belaisviai dar bando juos prastumti, bet patys tuoj sutramdomi.

Baigta! Viskas yltui; savačių vargas ir išsigelbėjimą jau matant savo akimis!

Netrukus rusų daliniai užims vietovę.

Per Elbę kaukia sovietų sunkiosios artilerijos granatos. Sviediniai sprogsta US junginių aplinkoje.

They are crazy! — šaukia pilni pykčio GI's.

Raudona-balta-raudona šviečiamos kulipkos šaunamos į dangų. Tačiau rusai ugnies nesustabdo. Kovos įkarštyje jie nepastebi, jog apšaudo savo sąjungininkus.

Amerikiečių 9-tos armijos vadovybės vienintelis rūpestis: — kad tik nebūtų aukų! GI's gauna įsakymą atsitraukti nuo upės kranto per vieną du kilometrus. Tuo būdu atsiranda platus "Niekieno žemės" ruožas.

Nepraėina ir valanda laiko, kai žinia apie amerikiečių atsitraukimą pasklinda rytiniame Elbės krante. Žmogus žmogui perduoda: amerikiečiai pasitraukė! Mes turime bandyti! Paskutinė, visai paskutinė galimybė!

Pionieriai su savo motoriniais laiveliais greitai atgabena iš antrojo kranto valtį, luotus, plauštus, keltus ir viską, kas tik virš vandens laikosi.

Nakties priedangoje vėl perkeliama tūkstančiai pabėgėlių. Atklydę rusų šoviniai jų negadina. Jie šiuo metu malonesni, nei amerikiečių postai, kurie civilių nepraleidžia. Vargu ar kas pagalvoja apie likimo ironiją: rusai, nuo kurių jie bėga, "iškovoja" kelią į vakarinę Elbės krantą.

Stiprus rusų puolimai vyksta prieš gynimui paruoštą liniją Molkenberg-Rehberg-Kamern-Wulkau. Su šarvuočiais, artilerija ir didele pėstininkų persvara jie bando sulaužyti vokiečių frontą. Tačiau XXXVIII šarvučių korpo ir XX-to armijos korpo pagrindinės kovos linijos atlaiko. Rusų puolimas vėl sustabdomas žemėje įsikarusių karių, kurie žino kaip svarbus šis paskutinis mūšis.

Wenck pasitiki savo divizijų atsparumu. Žingsnis po žingsnio — kai tik padėtis leidžia ir kai tik atsiranda vietos kovojančio fronto užnugaryje — jis duoda įsakymus pasitraukti. Tačiau kuo daugiau dalinių per Elbę persikelia, tuo stipresnis darosi sovietų armijos spaudimas.

Majoras Kandutsch, karininkas vertėjas, vyksta su US leitenentu MacKenna į pereinamąjį punktą. Mašina sustoja prie paskubomis suramstyto tilto ties Tangermuende. Be pertraukos

greta". Poetas trokšta rasti sau draugą, kuris galėtų suprasti jo sielos jausmus, bet neranda ir jis vienas ir nesuprantamas eina gyvenimo keliu.

Visuomenė paprastai iš kunigo reikalauja viršžmogiškumo visai nenorėdama prisiminti, kad jis yra toks pat žmogus kaip ir visi kiti. Maironio poezijoje šitas žmogiškumas kartais prasiveržia ir gana skaudžioje formoje, kaip "pats ramumo nepažinęs, kiems išganytą nešu" arba "žmonės spėja iš veido ramaus, kad man rožėmis klojasi takai, jiems nematomas mano vidus, na... ir laimės pavydį vaikiai! Bet ar saulė kitaip betekėtų, nors jie pragarą mano regėtų".

Maironis buvo kunigas, moralinės teologijos dėstytojas ir šiai ideologijai pasilikęs ištikimas iki galo. Jis neieškojo savo žmogiškoms silpnybėms pateisinimo, ką padarė "Altorių šešėlių" vyriausias veikėjas kunigas Vasaris. Pastarasis jausdamas, kad jis yra per daug silpnas savo pareigoms, kurias pasiėmė ne iš pašaukimo, bet gal grynai iš baimės — ką pasakys tėvai ir artimieji, bando surasti atpirkimo ožį. Tokiu jis pasirenka li-

teratūrą ir jai suverčia visą atsakomybę už savo silpnumą.

Maironis priešingai įrodė savo gyvenimu, kad galima suderinti kunigystę su literatūra į vieną gražią vienumą ją nukreipiant į aukštesnį tikslą Tėvynės ir Dievo meilę. Poetas ieškojo darnumo visame gyvenime ir ypač tarp jaunimo ir senimo. Si jo idėja gražiai atsispindi eilėraštyje "Jaunos Dienos".

Kai 1932 metų birželio 28 Kauno bažnyčioje varpai paskelbė Lietuvai skaudžią žinią, jog netikėtai užmerkė akis garbingas tėvynės dainius, tai daugeliui atrodė, kad netrukus išsipildys paties vėlionės žodžiai: "Išnyksiu, kaip dūmas, neblaškomas vėjo, ir niekas manęs neminės". Tačiau iš rytų atėjus okupantui, kaip rašo J. Ambrazevičius, pakako vienam rašytojui pratarti atgaivinkime Maironio kultūrą ir visoje tautoje prasidėjo Maironio renesansas.

Kodėl ai įvyko? Mano supratimu, vieną iš tikslėsių atsakymų į šį klausimą yra dainės V. Mykolaitis-Putinas savo "Naujojoje Lietuvių Literatūroje", kuri pasirodė 1936 metais. Ten jis sako:

"Patrijotinė Maironio lyrika yra sukurta daugiausia iš praeinamų tam tikro laikotarpio obalsių ir reiškinių. Vis dėlto ji turi ne vien istorinės reikšmės apibūdinti tam laikotarpiui, bet išeidama iš jo su mažomis išimtimis, dar šiandien yra įdomi ir vertinga. Pro laiko obalsius ir reiškinius mes jaučiame gyvą poeto sielą, jausmą, savo krašto ir jo žmonių meilę. Ar ne gaivalinis, visiems laikams bendras prigimties ryšys, jungiantis žmogų su gimtuoju kraštu, jaučiamas "Mano gimtinėj" ir daugely kitų Maironio dainų?"

Taip pat ir viena iš vyriausių epochos idėjų, praeities senovės aukštynimas, išreikšta poeto noru "prikelti bent vieną senelį iš kapų milžinų", gražiai derinasi su bendrai žmonišku, natūraliu praeities tradicijų brandinimo jausmu.

Gimtosios šalies grožis, Maironio apdailuotas charakteringu "Aušros" epochai metu, vis tiek ir šiandieną skatina tėvynės meilę. Net ir tie eilėraščiai, kurie savo turiniu išreiškia priespaudos epochos charakterį, — jau vien dėl savo charakteringumo tampa vertingi visiems laikams.

Pagaliau dar platesnis tėvynės meilės jausmas, laisvas nuo bet kokių praeinamų epochos reiškinių trykšta iš dainų "Oi, neverk, motušėle", "Eina garsas", dar plačiau išsilies nuostalgijos kupiname "Vakare ant keturių kantonų ežero?"

Mažesnius "Aušros" poetus patriotus Maironis pralenkia dviem atžvilgiais: pirma, kad patriotinėms idėjoms jis sugebėjo duoti turtingą vaizdinį emocinį išreiškimą, ir antra, kad jo patriotinė lyrika savo visuotinum pralenkia praeinamų epochų reiškinius." (147-8).

Šiandien mums, asidūrus plačiam pasauliui, Maironio lyrika darosi dar brangesnė ir dar labiau suprantamesnė. Vartydami "Pavasario Balsus" veik kiekviename eilėraštyje rasime vieną ar kitą mintį, kuri palies mūsų sielos gelmes. Mums prasmingai byloja posmelis:

Daugel žūva, daugel pūva,
Kas apverks jų dalį?
Už Uralo, žemės galo:
Ne po savo šalį!

arba

Tas ne lietuvis, kur jos būdo,
Jos žemės dainų nemylės,
Neverks, kad patys sūnūs žudo,
Kas verta meilės ir garbės.

Čia vėl girdi brolio žodžius:

Didžiausio pasaulio sukurio laikais
Žuvau ne atviroje kovoje,
Neatsisveikines su žmona, su vaikais,
Žuvau čia, savo Lietuvos!

Pagaliau pakanka pavartyti Maironio sątyras, kiek ten žodžių, tinkančių šių dienų mūsų visuomeninės veiklos baruose. Maironis barė anų laikų visuomenę, jis nepaglostytų ir mus, nes visuomenė nepajėgia atskratyti nuo bendrųjų gyvenimo ydų, ydelių.

Maironis ir po dvidešimt penkerių metų tebėra gyvas lietuvių širdyse kaip tėvynėje taip ir už jos ribų. Tai liudija naujai pasirodžiusi "Pavasario Balsų" laida, jaunimo stovyklose skambančios Maironio dainos ir jaunimo minėjimai bei akademijos poeto garbei skirti.

(Pabaiga)

Penkeri metai gražaus darbo

Los Angeles mieste, neseniai, buvo atšvęsta lietuviškosios radijo valandėlės penkerių metų veiklos sukaktis. Ją 1952 m. bendromis pastangomis įsteigė Jonas Uždavinys, Bronius Gediminas, Jurgis Rudelis.

Nuo pat pirmosios valandėlės programos — visais jos reikalais, ypačiai piniginiiais, rūpinasi ir juos tvarko Bronius Gediminas, kuris per tuos penkerius metus valandėlei jau yra aukojęs virš dviejų tūkstančių dolerių, neskaitant laiko, darbo ir daug rūpesčio. Bronius Gediminas — su tokia stambia auka lietuviškam reikalui, bus išėjęs jau bene į tų eiles, kokių, kad ir čia Amerikoje — lietuvių tarpe — reikia ieškoti su žiburiu...

Gimęs 1915 m. Čikagoje, tuoj po pirmojo pasaulinio karo su tėvais grįžo Lietuvon, kur ir užaugo bei mokėsi. 1936 m. grįžo Amerikon ir apsigyveno Čikagoje, čia greitai įsijungė į lietuvišką visuomeninį gyvenimą, ypačiai reikėsi kaip Antano Vanaigačio Margočio radijo bendradarbis ir visokeriopas talkininkas. Vadinasi — Lietuvoje jam buvo įskiepyta savo tautos meilė, gi Vanagaitis, atrodo, bus jį išmokęs tą meilę ne tik išlaikyti, bet ir ugdyti radijo bangų pagalba.

Broniui Gediminui tai labai gerai ir sekasi, nes tokioje mazoje kolonijoje, kaip Los Angeles, išlaikyti radijo valandėlę — reikia jau ne vien pinigų (kurio per pirmuosius penkis metus radijo stočiai už liet. valandėlės transliavimą sumokėta virš 12.000 dolerių), bet ir daug darbo, pasišventimo ir didelio takto — kad valandėlė tarnautų visų lietuvių interesui, kas iki šiol labai gerai ir pavyko.

Be sunkios radijo valandėlės darbų ir išlaidų naštos, Bronius Gediminas labai aktyvus visos eilės lietuviškų organizacijų na-

Los Angeles lietuviškai radijo valandai suėjo penkeri metai. Nuotraukoj nuolatiniai radijo valandos bendradarbiai. Sėdi, iš kairės: Vladas Bakūnas, Danguolė Pulkauninkaitė, vedėjas Bronius Gediminas. Stovi, iš kairės: Vladas Gylis, G. Rudelis, Bronius Dūda ir J. Jasiukonis.

rys ir veikėjas, o be viso to — dar ir stambus aukotojas bet kokiame lietuviškame reikalui. Bronius Gediminas ir kaip amerikietis yra atidavęs savo dalį šiam kraštui: antrojo pasaulinio karo metu (1943-1946 m.) garbingai gynė Amerikos vėliavą įvairiuose Pacifiko frontuose — naujojoje Gvinėjoje, Filipinų salose ir pagaliau su pirmaisiais okupacijos daliniais Japonijoje.

Grįžtant prie pačios valandėlės, paminėtina, kad neseniai, valandėlės penkerių metų sukaktį atžymėti buvo surengtas vakaras, kurio programai praversti buvo pakviestas aktorius Vitalis Žukauskas — iš New Yorko, ta proga Los Angeles skaitlingai publikai pasirodęs pirmą kartą ir susilaukęs labai šilto jos priėmimo.

Bruno Gedimino artimiausi bendradarbiai, radijo valandėlės reikaluose, dabar yra: Jurgis Rudelis, Bronius Dūda, Vladas Ba-

kūnas, Danguolė Pulkauninkaitė, Povilas Jasiukonis. Anksčiau dar yra talkininkavę inž. B. Budginas, V. Gylis ir V. Muchlia.

Lietuviškoji Los Angeles radijo valandėlė transliuojama iš KALI stoties Pasadenaje, kiekvieną šeštadienį nuo 12:30 iki 1 val.

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SON CLEANERS & DYERS

Cleveland's Finest Cleaners

15617 Waterloo Road
IV 1-5252

PHILADELPHIA

NESUPRATO TIK DRAUGO KORESPONDENTAS

Draugo korespondentas džiūgauja, kad, esą, kun. Čepukaitis gražiai pamokė tautininkus, neindamas už duotą tautininkų koncertui salę atlyginimo, bet paliepdamas (ne pageidaujamas!) paaugoti Altui. Esą, žinoma, kad tautininkai šiemet Alto rinkliavai kenkė...

Kalbant apie kun. Čepukaitį, galima pasakyti, kad jo vadovaujama šv. Andriejaus parapija paskutiniaisiais metais tapo Philadelphia lietuviškumo tvirtove. Jos salėje vyksta beveik visi lietuviški pasirodymai, koncertai, susirinkimai, neįmanant atlyginimo už salę. Neaplenkė jis nė tautininkų, tenyščiam visuomeniniam gyvenime varančių plačią vagą.

Paskutiniu juo žestu kun. Čepukaitis pademonstravo ne tik

eina vokiečių kariai per svyruojančias lentas. Vakariniam kran- te juos pasitinka milžiniška iškaba. "Už visą tai dėkojame mes savo Fiureriui!" — įrašyta joje į akis krentančia spalva.

Vienas amerikiečių karys prieina prie vokiečių majoro, rodo j revolvę ir, porą pokelių cigarečių rankoj laikydamas, klausia, ar šis negalėtų jo jam "dovanoti".

— Sorry, — atsako Kandutsch ir nusisuka.

Kitas amerikietis "tikrina" jo kairę ranką veltui ieškodamas laikrodžio.

— Sorry, you are too late! — šypsosi majoras. Leitenantas MacKenna, jaunas juristas, jaučiasi nesmagiai. Jūs pralaimėjote karą, majore, — tepasako. Susijaudinęs US Captain prieina prie jų.

— Come on — šaukia jis.

— Žiūrėkit, kas čia darosi! Ir rodo j moteriškę, kuri guminio maišo pagalba persikėlė per Elbę. Verkdama, maldaudama ji aiškinasi kariams. Šie klausosi tylėdami.

— Tai prasižengimas prieš kapituliacijos sąlygas, majore. Prašau pasirūpinti, kad daugiau nė vienas civilis per upę neperžengtų!

Po to, kreipdamasis į savo karius:

— Send all the civilians back!

Šiaurėje nuo Tangermuendės rusai įsilaužė į vokiečių linijas. Tiltas atsiduria pavojuje. Reikia dar kartą sovietus atmušti: tūkstančiai dar laukia persikėlimo.

Dar kartą vokiečių kariai pasikelia puolimui. Įnirtusiai tarška kulkosvaidžiai. Pancerfaustų užtaisai gręžia plieno milžinus. Užverda kieta kruvina kova vyrų prieš vyrą. Žingsnis po žingsnio rusai priverčiami trauktis. Jų puolimas atmuštas. Perėjimas vėl laisvas.

Antrajame upės krante, ant Elbės pylimo, stovi amerikiečiai. Pre žiūronus jie sėka šį mūšį ir yra sužavėti vokiečių drąsa. Netrukus amerikiečių laivelis švilpia per upę. Keletas GI iškrauna cigaretes ir saldumynus.

— For the brave German soldiers! — sako jie.

Gegužės mėn. 5 d. 1945 m. 9 val. 15 min. oficialiai paskelbiama karo veiksmų pabaigos tarp amerikiečių 9-tos ir vokiečių 12-tos armijų.

Prieš pietų pulko vadą Colonel Williams pakviečia majorą Kandutsch pas save.

— Majore, — sako jis, — aš kviečiu jūsų generolą pietums! Kandutsch perduoda šį prasyimą generolui von. Edelsheim ir pulkininkui leitenantui Seidel.

Karininkai eina į amerikiečių ramovę. Ten yra susirinkęs visas štabas. Paduodami valgiai. Colonel Williams atsisoja.

— Gentlemen, — sako jis savo karininkams, — three cheers for general von Edelsheim! Sunkiausiomis Vokietijai valandomis jis įrodė, kad yra geras karys!

Vokiečių karininkai stojasi.

Praėjus kelioms valandom jie kviečiami prie Elbės. US Colonel Dwyer surinko ir pakrovė ties Ferchland 200 vokiečių kariuomenės žinių tarnybos pagalbininkų — merginų. Jis nori jas

atiduoti rusams. Vokiečiai kreipiasi į vietos komendantą. Girtas jis priima juos.

— Mes griežtai protestuojame, kad vokiečių moterys atiduodamos rusams!

— Shut up! Nėra jokio pagrindo rodyti vokiečiams bent kiek užuojautos!

Amerikiečių pionieriai nugabena luotą su vokiečių merginomis į rusų pusę. Ilgai dar skamba visų ausyse bejėgiškas jų riksmas...

Tai epizodai iš karo pabaigos. Epizodai įrodantieji, kad visi sprendimai, — geri ir blogi — glūdi pavienių žmonių rankose.

Gegužės 7 d. 1945 m. 17 val. 10 min. Paskutiniai vokiečių daliniai keliai per Elbę. Porą šimtų metrų nuo upės pasipila rusų pėstininkai. Mosuodami virš galvų automatais ir džiaugsmingai šaukdami skuba prie Elbės. Tuo momentu nuo rytinio kranto atskiria paskutinis guminis laivelis.

Jame generolas Wenck, jo štabo šefas pulkininkas Reichhelm, du karininkai ir keletas karių, kurie dar ką tik šaudydami gulėjo apkase.

Visomis jėgomis irkluojama. Aiškioje saulės šviesoje rusai mato vokiečių laivelį. Jie šauda. Kulkos žvimbia ties vyrų galvomis. Maždaug 200 metrų plačios upės viduryje dar sužeidžiami trys kariai. Vienas iš jų šoka į vandenį ir nežiūrint peršautos rankos pasiekia krantą. Turimi ginklai sumetami upėn. Laivelis sustoja pakrantėje.

Išbalęs, išvargęs, prisilėgęs išlipa generolas Wenck. Dar kartą jis žvelgia į rytinį Elbės krantą, kuriame rusai iš džiaugsmo šoka. Po to lėtai eina tolyn.

Aplinkui pievos pilnos pabėgėlių ir karių. Vienas iš jų prieina ir kalba:

— Pone Generale, mes visi suprantame Jūsų jausmus. Mes neįstengėme išlaisvinti Berlyno, bet pažvelkite aplink... Kad tiek daug žmonių galėjome išgelbėti, jau vien už tai apsimokėjo kovoti.

Wenck tapšnoja jam per petį:

— Jūs teisybę pasakėte. Ačiū!

Jis kariškai sveikina ir amerikiečių karių lydimas eina nelaisvėn.

Praslinko dvylika metų. Aš sėdžiu priešais 56-metį, žilais plaukais Walther Wenck jo biure. Jis yra vienos didelės vokiečių pramonės įmonės reikalų vedėjas.

Grįžęs iš nelaisvės jis čia pradėjo kaip tarnautojas ir laikui bėgant iškilo iki direktoriaus.

Dar kartą prieš mūsų akis praslenka paskutinės karo dienos. Dar kartą sekame mes generalinio štabo žemėlapiuose junginių traukimąsi. Dar kartą kalba Wenck apie savo karius.

— Be šių narsių vyrų, kurie didvyriškoj kovoj laikėsi iki paskutinės minutės, nebūtų buvę įmanoma tą gelbėjimo darbą padaryti, — sako jis.

— Su dėkingumu prisimenu aš šiandien tuos vyrus, kurių pasiaukojimo dėka daugelio tūkstančių žmonių likimas buvo nukreiptas į geresnę ateitį. Apgailėtina, kad tai neapsiėjo be nuostolių.

(P a b a i g a)

savo aukštą inteligentinį, pastoracinį, bet ir tautinį subrendimą. Jis pirštu duriamai parodė, kad lietuviški reikalai aukščiau statytini už partinius. Šitą pamoką pastebėjo visa lietuviška visuomenė. Deja, ji liko nesu-prasta tik Draugo korespondento ir keletos politinių intrigantų.

Tautininkai Alto taip nebijo, kaip Draugo korespondentas Nepriklausomybės Fondo. Ir tautininkams Altui paaugoti, jei tik tuos pinigus geram darbui išleisdžia, nė kiek negėda. Bet Draugo korespondentas tegul perdaug nesisieloja, kad tautininkai aukoja ir Neprikl. Fondui. Jis tų pinigų nešvaisto kur nereikia, bet išleidžia tik Lietuvos laisvės reikalams. Ir Draugo korespondentas, vietoj tauškalus rašęs, geriau įsijungtų į rimtesnį darbą.

Philadelphijietis Juozas Ramanauskas, aktyviai besireiškias lietuviškame darbe, pirmuoju baigė Dexel Institutą, gavo medalį ir stipendiją.

Leonas Vyžūnas

DETROIT

JAUNIMO ISKYLA

Detroito jaunimas daro iškylą į A.L.R.K.F. ūkį š. m. liepos 14 d.

Kalvelės, pakalnės ir privatus to ūkio ežeras sudaro malonią iškylauti aplinkumą. Ir labai pri-mena lietuvišką padangę. Malonus vėjelis, daug erdvės, o ir paplūdimys toli prašoka visus daržus.

Tad jaunime, neskaiciuojant metelių, bei tik dvasioje jauties jaunas, dalyvauk iškyloje. Gi senime pusikratyk abuojujū ir atsijaunink šį kartą.

Bus pajvairinimui programėlė ir bufetas.

Kas nenorės važiuoti privačia mašina, galės ūkį pasiekti autobusu. Autobusas išeis nuo Sv. Antano bažnyčios 10 val. ryto, o atgal 6-7 val. vakare. Kaina autobusu į abu galus 1.75 dol.

Važiuojantieji autobusu registruojasi pas p. Patalauską ar p. Paužą ir ten pat iš kalno užsimoka. Vietos autobuse aprętos ir pirmenybė pirmiesiems užsiregistruojantiems.

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

NELSON'S

Family Style Restaurant

Private Parties — Banquets
Wedding Anniversaries

Open Daily—5 P.M.

Sundays 12 to 7 P.M.

1422 ADDISON ROAD
EX 1-4000

Greeting and Best Wishes

To Our Many Friends

**L & H FREIGHT
LINES INC.**

CARRIERS OF PAPER
AND PAPER PRODUCTS

4600 BROOKPARK RD.
SH. 1-2049

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

NORWOOD DRUG. INC.

GERAS RECEPTO IŠPILDYMAS YRA SVARBIAUSIA

MŪSŲ PAREIGA.

RECEPTŲ SPECIALISTAS

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

**LOUISVILLE TITLE
INSURANCE COMPANY**

Standard Building

MAIN 1-2075

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

KINGSBURY COAL COMPANY

SEE US OR CALL US WE CARRY THE FINEST IN COAL
WE GIVE EAGLE STAMPS

Tad. H. Smukler, Mgr.

1635 EAST 39th ST.

UT 1-8000

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS and BAR TOPS

1970 East 84th St.

SW 1-2711

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Many Friends

ST. CLAIR AUTO PARTS

6009 St. Clair Avenue

EX 1-4450

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

**IDEAL BUILDERS SUPPLY AND
FUEL COMPANY**

4720 BROOKPARK

SH 1-1600

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

**ARTHUR L. HALL
REALTY COMPANY**

12015 KINSMAN ROAD

SK 1-7378

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

STREKAL REALTY CO.

405 East 200th Street

IV 1-1100

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

AMALGAMATED ASS'N. OF ST. & E. RY.

Harry Lang — Secretary
740 SUPERIOR AVENUE, W.

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY
EVERYTHING IN INSURANCE
East 9th St. Pier Bldg. TO 1-0200

HOLIDAY GREETINGS

VIC'S GULF SERVICE STATION

THE FINEST SERVICE IN TOWN

VICTORAS SUMAS Mgr. WE GIVE GREEN STAMPS
SUPERIOR AVE. (CORNER EAST 66th ST.)
EN 1-9713

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 WEST 25th STREET SH 1-5911

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ST. CLAIR BUILDERS & SUPPLY CO.

BUILDERS SUPPLIES—BRICK—CEMENT—LIME
20020 ST. CLAIR AVE. KB 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

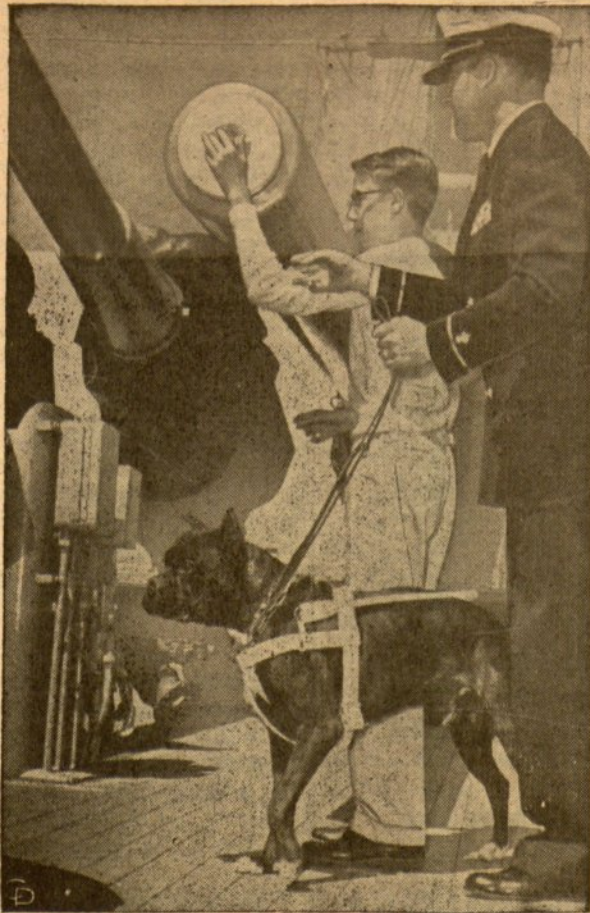
CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE. PR 1-0190

BEST WISHES

FROM A FRIEND

Aklam 12 metų berniukui Terry Shinn aprodomas karo laivas
Rochester, atplaukęs į San Francisco uostą.

SANTARIEČIŲ GYVENIME

• Chicago skyriaus susisinkime pašnekės "Lietuvių spaudos problemos" pravedė žurnalistas Vytautas Meškauskas. Vaizdžioje formoje buvo iškelti mūsų spaudos du pagrindiniai trūkumai: nesiskaitymas su tiesa ir savanoriškas temų siaurinimas. Spauda daugumoje priklauso tam tikroms grupėms ir tuo pačiu turi tarnauti tų grupių reikams. Esą dėl to laikraščių tematika siaurinama ir dalis skaitytojų nueina į kitų kalbų spaudą.

Ilgose diskusijose buvo iškeltas jaunimo ir spaudos ryšio klausimas, trukūmas kvalifikuotų spaudos darbininkų, netikslių žinių interpretavimas, faktų pakeitimas ir kitos negerovės. Atkreiptas dėmesys, kad mūsų spaudą daugiau turėtų eiti su gyvenimu. Reikia tikėtis, jog tokios diskusijos padės mums arčiau priartėti prie lietuviškosios spaudos.

Susirinkime buvo pristatytas ir tarė trumpą žodį į Studentų Sąjungos Centro Valdybą išrinktas Raimundas Mišauskas. Po oficialiosios dalies skyriaus sekretorė Rasa Betkauskaitė skaniai visus pavaišino.

• Bostono skyrius savo susirinkime pravedė diskusijas apie lietuvių politinius veiksmus. Idomios diskusijos tiek užsitęsė, kad net kai kurie dalyviai užmigo. Susirinkime dalyvavo iš New Yorko atvykęs Santaros Centro Valdybos vicepirmininkas Leonas Sabaliūnas. Čia skyriaus sekretorė Birutė Danerytė irgi visus maloniai priėmė. Prieš kiek laiko buvo surengtos išleistuvės buv. skyriaus pirmininkui Zenonui Mereckui, kuris baigęs studijas išvyko dirbti į Rochesterį.

• Clevelando skyriaus susirinkime iki šiol atliktų Santaros darbų apžvalgą ir ateities planus patiekė Centro Valdybos pirmininkas Raimundas Mieželis. Skyriaus pirmininkė Danguolė Bartuškaitė ir Vytautas Vaitaitis padarė pranešimus apie numatytus skyriaus parengimus. Yra pakviestas savo kūrinį rečitali duoti kompozitorius Jonas Švedas bei spalio mėn. 27 dieną numatytas platesnis koncertas. Susirinkime dalyvavo ir Detroito skyriaus pirmininkas Mindaugas Gilvydis su kuriuo buvo susitarta dėl bendros Clevelando — Detroito santariečių išvykos. Numatyta liepos mėnesį surengti vidurinių vakarų santariečių susitikimą, kuriame dalyvautų Urbanos, Chicago, Detroito, Ann Arboro ir Clevelando skyriai.

• Danutė Bilėnienė Kanarėlės leidimui paaugojo 10 dolerių. New Yorke Kanarėlės Garbės Leidėjais iki šio laiko tapo: V. Abraitis, L. ir B. Bieliukai, A. Gureckas, B. Oniūnienė, E. ir V. Rasteniai, L. Sabaliūnas, B. Sutkus ir J. Valaitis. Mieliesiems dėmesjams nuoširdžiai dėkojame.

• Chicagoje prarastas Gyvosios Lietuvių Mėnuo kelis kartus buvo gražiai paminėtas iliustruotame mėnesiniame žurnale "Užuolanka". Šio žurnalo gegužės mėn. numeryje duota apščiail medžiagos apie jaunimą. Idomiam straipsnyje "Jaunimui įsijungiant į kultūrinę veiklos barą" keliama mintis, jog atėjo laikas jaunimą įjungti į kultūrinį ir politinį darbą: "...Tai įneštų ne tik naujo ir šviežio kraujo, dinamikos, bei sustiprintų ir pačią veiklą, įnešant naujų minčių ir samprotavimų, bendrusiųjų naujų sąlygų aplinkumojė..." Žurnalas redaguojamas A. Vilainio šidlauskos, adresas — 2918 So. Union Ave., Chicago 16, Illinois.

• New Yorko skyrius savo susirinkime pravedė anketą, kurios pagalba buvo bandoma nustatyti kiek skyriaus nariai yra susipažinę su kai kuriais žmonėmis ir įstaigomis Santaroje. Studentų Sąjungoje bei lietuvių visuomenėje. Anketos daviniai rodo, jog veik visi santariečiai žino Santaros pirmininku esant R. Mieželį, bet tik 17.6% žinojo, kad Studentų Sąjungos pirmininku yra J. Karklys. Virš 64% žino, kad Santaros Garbės Nariais yra p. A. Devenienė, J. Bachunas ir K. Drunga, bet tik 47% atsakė teisingai, jog Santara buvo įsteigta 1954 metais (didelė dalis manė, jog tai įvyko 1953

m.). Dauguma narių atpažino, jog "Lituanus" yra leidžiamas Studentų Sąjungos, bet tik 41% žinojo, kad akademikai skautai vadovavo Sąjungai pereitų mokslo metų bėgyje.

Kad S. Barzdukas yra bendruomenės pirmininkas žinojo 65%, buvęs Vliko pirmininkas taip pat daugumai pažįstamas, bet tik 35% teisingai atsakė, kad LNT pirmininku yra V. Rastenis (29% galvojo, kad B. Nemickas). Gen. Konsulą New Yorke p. Budrį visi skyriau nariai pažįsta.

Spauda New Yorko skyriaus narių skaitoma sekančiai: Vienybė 76%, Draugas 58% ir Dirva 29%. Kiekvienas narys vidutiniškai prenumeruoja 3.4 laikraščius ar žurnalus. Iš to skaičiaus 1.6 yra liberalų krypties, o 1.2 dešiniųjų srovių. Buvo sunkiau suskirstyti laikraščius srovėmis. Dauguma narių žino, kad "Draugas" yra krikščionių demokratų krypties, bet 29% mano, jog Naujienos yra liaudininkų, o Santarvė 23% priskirė irgi liaudininkams.

Tokių anketų pravedimas labai sveikintinas, nes suteikia pilnesnį vaizdą apie narius ir tuo būdu galima didinti jų lietuviškųjų žinių bagažą.

Iki šiol buvęs pats vyriausias Santaros skyrius Detroito pradedama "moteriški": naują skyriaus valdybą sudaro M. Gilvydis, L. Borešytė ir B. Badikonytė, taigi moteriškoji gimė jau daugumoje. CV džiaugiasi, kad dabar bent į laisvą Detroito skyrius atsakinėja pavyzdgingiausiai. Šiaip gi šiam skyriui savo veikla reikėtų stipriai pasitempti.

Naujas Santaros skyrius įsistatė Waterbury, Conn. Jam vadovauja: Danutė Malakauskaitė, Gediminas Liaukus ir Regina Sruogytė. Jauniausiam mūsų santariečių šeimos nariui linkime daug sėkmės veikloje ir iki pasimatymo visuotiniame suvažiavime.

Čikagos skyrius gyvosios lietuvių mėnesio metu pasirodė pats aktyviausias. Jis suruošė visuomenei keturias paskaitas gyvosios lietuvių temomis, jaunųjų dailininkų darbų peržvalgą, muzikos rečitalį ir t.t. Artinantis vasarai čikagiečiai vėl nori atgaivinti tradiciją virtusias skyriaus išskylas. Pirmas toks bandymas — birželio 22 d. vyks į svečius į Taut. Korporacijų išvyką Indianoje.

CADMIJAUS AKUMULIATORIAUS — BATTERY AUTOMOBILIUI

Europoje naudojamas nuo išradimo dienos — 1909 m. dar tebeveikia. Amerikoje vadinamas amžinu.

Negenda nuo šalčio, karščio, elektros smūgių. Daug kitų gerų savybių. Garantijos laikas neapribotas.

Supažindinimui parduodamas papiginta kaina. Skambinkite B. Snarskiui — KE 1-0210 arba reikalaukite garazuose.

BALTIC SUPPLY CO.,
71 E. 207 St., Euclid 23, O.

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday
VARGO BROTHERS SUNOCO SERVICE STATION
WHERE WE GIVE YOU THE BEST IN SERVICE
6947 St. Clair Avenue EN 1-9832

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday
SCOTT
5c AND 10c STORE
7036 Superior Avenue

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons
BUDD CLEANERS
FOR THE BEST CLEANING IN TOWN
12702 Shaw Avenue Call — GL 1-7417

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons
C. C. ROBINSON REAL ESTATE CO.
10005 CEDAR AVENUE CE 1-2996

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons
JAYSON'S STEAK and CHOP HOUSE
2006 Lee Road FA 1-1203

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

KOVAC REALTY CO.

Paul Miksys — LI 1-8758

960 East 185th Street

KE 1-5030

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ERICKSON TOOL COMPANY

East 23rd & Hamilton Ave.

PR 1-6040

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

PARSONS AND PARSONS

MAKERS OF WATERPROOF FABRIC COLLARS
SLEVO DNV
Main Office and Factory — 413-15 Huron Road
413 HURON ROAD CH 1-7723

GREETINGS and BEST WISHES

GARDNER CARTAGE CO., INC.

MOVERS AND ERECTORS
OF HEAVY MACHINERY, BOILERS, SAFES
GENERAL TRUCKING
2662 EAST 69th STREET UT 1-3800

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

L. GOTTLIEB

CONTAINERS and RE-CONDITIONERS

8105 PREBLE AVENUE

VU 3-0075

Best Wishes to Our Friends and Patrons

OHIO IRON WORKS

INDUSTRIAL STEEL FABRICATORS

879 ADDISON RD.

EX 1-7625

Best Wishes to Our Friends and Patrons

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

MO 3-8733

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons
MAC EWAN'S
SERVICE STATION

WHERE YOU GET THE FINEST SERVICE
7410 SUPERIOR AVE. EN 1-9801

Sveikinimai ir geriausie linkėjimai mūsų draugams ir rėmėjams
G. & E. DRY CLEANING
WHERE YOU GET THE FINEST CLEANING
12917 UNION AVE. Call WA 1-7934

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons
WYSOCKI SHELL SERVICE STATION
FOR THE BEST SERVICE SEE US
7037 HOUGH AVENUE EN 1-8790